

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Qarabağa qanunsuz
gedən Lapsinə
bu gün hökm
oxunacaq

yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 20 iyul 2017-ci il Cümə axşamı № 151 (6765) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Prezident İlham Əliyevin möhtəşəm layihəsi - 255 jurnalistə ev verildi

Milli Mətbuat günü ilə bağlı bu gün yeni tikilən "Jurnalistlər evi"nin açılışı olacaq və dövlət başçısı daha bir binanın təməlinin qoyulması mərasimində iştirak edəcək

yazısı səh.4-də

Nazirin qardaşına borclu olan şəxsdən ilginclik təklif

yazısı səh.7-də

Sosial şəbəkələrdən bezənlərin sayı artır

yazısı səh.3-də

Ailəsi Vidadi İsgəndərlidən imtina edib - iddia

yazısı səh.5-də

"Utel" şirkətinin rəhbərliyi ölümə hədələmədə ittiham olundu - reaksiya

yazısı səh.4-də

Üç ölkənin xarici işlər nazirləri Bakıda birgə bəyanat verdi

yazısı səh.5-də

Jirinovski Bakıda yediyi çörəyi itirdi

yazısı səh.8-də

Yayda sudan, qışda qazdan boğulanlar - qorxunc statistika

yazısı səh.14-də

Sığorta şirkətləri sürücüləri bezdirib

yazısı səh.12-də

Postsovet məkanında daha bir qondarma "dövlət"

yazısı səh.5-də

Paytaxtın unudulmuş qəsəbəsi - Alatava

yazısı səh.13-də

"Üçbaşı əjdaha": "Zirə", "İnter" və "Qəbələ" həlledici oyunlara çıxır

yazısı səh.15-də

İRƏVANA QARŞI YENİ "TƏLƏ" - KREML İŞĞALÇININ CİLOVUNU ÇƏKİR

Ermenistanın Avrasiya Birliyinə qoşulması onun durumunu yaxşılaşdırmaq əvəzinə, Rusiyadan asılılığını artırıb; Moskva işğalçıya qarşı təzə şərtlər irəli sürür - Bakı üçün də ibrət...

Ölkənin sirlərini satan xain şəbəkə tutuldu

Onların xarici xüsusi xidmət orqanları ilə qarşılıqlı yazışmaları və ötürülməsi nəzərdə tutulan müxtəlif xarakterli məlumatlar ələ keçib yazısı səh.7-də

Novruzəli Orucov

İşdən çıxarılan general elə sözlər dedi ki...

yazısı səh.6-də

Rəhim Qaziyev "hər həftə mitinq" çağırışına müxalifətdən etiraz

yazısı səh.6-də

Vidadi Zeynalov

"Rabitə işi"nin açar fiquru son sözündə "Allah" dedi

yazısı səh.7-də

Prezident İlham Əliyev Macarıstana rəsmi səfər edəcək

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev oktyabrın əvvəlində Macarıstana rəsmi səfər edəcək. Virtualaz.org-un məlumatına görə, bunu Macarıstanın Azərbaycandakı səfiri İmre Laslotski deyib.

O bildirib ki, İ. Əliyevin səfəri zamanı 5-10 sənədin imzalanacağı gözlənilir.

Diplomatın sözlərinə görə, avqustun 24-25-də Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Macarıstana səfər edəcək. Səfir qeyd edib ki, nazirin səfəri çərçivəsində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Macarıstana səfərinə hazırlıq da müzakirə olunacaq.

Prokuror Faiq Əmirliyə cəza istəyib

Səbəyəl Rayon Məhkəməsində AXCP sədrinin köməkçisi, "Azadlıq" qəzetinin direktoru Faiq Əmirlinin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası keçirilib.

APA-nın xəbərinə görə, hakim Ayten Əliyevanın sədrliyi ilə keçirilən prosesdə məhkəmə istintaqı tamamlandı. Prokuror onun 4 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib.

Proses iyulun 24-də davam edəcək.

F. Əmirlinin vəkili F. Mehdiyev çıxış edərək deyib ki, müdafiə etdiyi şəxsin səhhətində problemlər var, tez-tez məhkəməyə gedib-gəlmək ona pis təsir edir. Vəkil məhkəmə iclasının tezliklə yekunlaşmasını istəyib və iki nəfər hal şahidinin dindirilməsi barədə vəsatət verib. Bildirib ki, həmin şəxslər istintaq vaxtı dindirilməyiblər. Məhkəmə vəsatəti təmin etməyib.

Iclasda F. Əmirli də səhhətinin yaxşı olmadığını deyib.

Qeyd edək ki, F. Əmirli ötən il avqustun 20-də saxlanılıb. Saxlanılarkən ona qarşı Cinayət Məcəlləsinin 283.1-ci (milli, irqi, sosial və ya dini düşmənçiliyin salınmasına, milli ləyaqətin alçaldılmasına, habelə milli, irqi, sosial və ya dini mənsubiyyətdən asılı olaraq vətəndaşların hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına və ya üstünlüklərinin müəyyən edilməsinə yönələn hərəkətlər, aşkar surətdə və ya kütləvi informasiya vasitələrindən istifadə olunmaqla törədildikdə) maddəsi üzrə ittiham irəli sürüldü. Daha sonra Cinayət Məcəlləsinin 168.1-ci (Dini məzhəbləri yaymaq və dini ayinlərin icrası adı altında fəaliyyət göstərən və bu fəaliyyətlə ictimai asayişə pozan, yaxud vətəndaşların sağlamlığına zərər vuran və ya formasından asılı olmayaraq vətəndaşların hüquqlarını pozan, habelə vətəndaşların qanunla müəyyən edilmiş vəzifələrini yerinə yetirməkdən yayındıran qrup təşkil etmə, ona rəhbərlik etmə və ya belə qrupda iştirak etmə) maddəsi ilə ittiham elan olunub. Onun avtomobilindən Fətullahçı Terror Təşkilatının (FETÖ) lideri Fətullah Gülnə aid kitablar tapılıb.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- **İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:**
 - Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
 - Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
 - Tirajımızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
Ön başlıca ayda 26 dəfə nəşr olunan
"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
 - Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
 - Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Azərbaycan və Ermənistan XİN başçıları Nyu-Yorkda görüşəcəklər

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri Azərbaycan və Ermənistan XİN başçıları Nyu-Yorkda görüşünü hazırlayırlar.

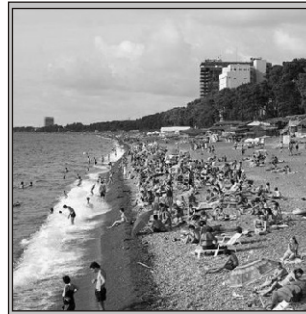
"Sputnik" xəbər verir ki, bu barədə Rusiyanın ATƏT-dəki daimi nümayəndəsi Aleksandr Lukaşeviç deyib.

"Mənə məlum olduğuna görə, həmsədrlər öz söylərini daha da intensivləşdirəcəklər və Nyu-Yorkda iki ölkənin xarici işlər nazirlərinin görüşü hazırlanır", - Vyana ilə telekəpürü zamanı Lukaşeviç jurnalistlərə bildirib.

Onun sözlərinə görə, gö-

rüşdə ən yüksək səviyyədə bağlı tədbirlər müzakirə ediləcək. Görüşün hazırlanması ilə ləçək.

Bakının bu çimərliklərində gürzələr var - xəbərdarlıq

Qızmar yay aylarının başlaması ilə birlikdə ilan və həşərat sancmalarının sayı da artır. "Report" problemlə bağlı Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Zoologiya İnstitutunun kiçik elmi işçisi, herpetoloq Anar Cəfərovun fikri və məsləhətlərini öyrənib.

Anar Cəfərov bildirib ki, yay aylarında ilanlar özləri üçün sərini və kölgəli yerləri seçməyə çalışır, insanlar zirzəmilərdə, kölgəli yerlərdə ehtiyatlı olmalıdırlar: "Hardasa oturmazdan əvvəl həmin yerə baxış keçirsənlər yaxşı olar. Çünki temperatur yüksəldikcə sürünənlər daşların, əşyaların altında və s. yerlərdə daha çox olurlar. Bağ evlərində, çardaqların altında, su olan yerlərdə onlara daha çox rast gəlinir. Çimərliyə gedən insanlar da ehtiyatlı olmalıdırlar. Aparadığım monitoring nəticəsində müşahidə edirəm ki, çimərliklərin bəzilərinin yaxınlığında hətta zəhərli ilanlar, əqrəblər daha çoxdur. Bilgəh çimərliyi, Mərdəkan, Şüvəlan, Şıx çimərliyi ətrafında həm əqrəblərə, həm də gürzələrə rast gəlinir".

Herpetoloq bildirib ki, ilanların sayında artım olmasa da, aktivliyi müşahidə olunur. Onun fikrincə, bu hal şəhərdə aparılan tikinti işləri və su hövzələrində dəyişikliyin baş verməsi ilə bağlıdır: "Çöllük ərazilərdə su mənbələri qurduğuna görə ilanların insanların yaşadığı ərazilərə intensiv axını daha çox baş verir.

İran prezidenti ABŞ-a xəbərdarlıq etdi

İran prezidenti Həsən Ruhani ABŞ-ın ölkəsinə qarşı yeni sanksiyaların tətbiqindən sonra Vaşinqtonu sərbəst tənqid edib. APA-nın məlumatına görə, o bildirib ki, İran ABŞ-ın razılaşmanı pozmasını bağışlamayacaq.

"Sevindirici haldır ki, bu gün bizim 5+1 ölkələrindən olan tərəfdaşlarımız Hərtərəfli Birgə Fəaliyyət Planını (HBFP) qorumaq üçün müqavimət göstərirlər. ABŞ Konqresinin qərarlarının qarşılığında İran parlamenti də bəzi qərarları təsdiqləyəcək. Dünyada hər bir ölkənin yeri onun digər ölkələrə qarşı öhdəliklərinə hörmətlə yanaşmasından və həmin ölkələrin ona etimadından asılıdır. Amerikalılar müasir dövrdə bir çox öhdəlikləri, o cümlədən Paris öhdəliklərini, Kuba ilə olan öhdəliklərini, Şimali Amerika ilə olan bir çox müqavilələrdəki öhdəliklərini və Şərqi Asiyaya dair bir sıra öhdəliklərini ayaq altına atıblar. Bu onu göstərir ki, ABŞ dünyada sabitlik, təhlükəsizlik və insan hüquqları müdafiəçisi ola bilməz. Özündə sabitlik olmayan, qanunlara və qaydalara hörmət etməyən, öz imzasına sadıq çıxmayan biri digərini sabitliyə çağırmaq bilməz və təhlükəsizliyi təmin edə bilməz", - deyir o vurğulayıb.

H.Ruhani bildirib ki, İran həmişə öz öhdəliklərinə sadıq olub və olacaq: "Amerikalılar bir tərəfdən rəsmi hesabatla Konqresdə elan edirlər ki, İran öz öhdəliklərini tamamilə yerinə yetirib. Digər tərəfdən, müxtəlif bəhanələrlə bir sıra yeni sanksiyalar tətbiq olunur. Bu heç bir məntiqə, sağlaml düşüncəyə sığmır və HBFP razılaşmasına ziddir. Amerikalılar hər bir bəhanə ilə bizə qarşı yeni sanksiyalar tətbiq etmək istəsələr, əmin olsunlar ki, İranın böyük xalqı onlara uyğun cavabı verəcək".

Qeyd edək ki, ABŞ ötən gün İranın raket proqramı ilə əlaqədar 18 şəxs və quruma qarşı yeni sanksiyalar tətbiq edib.

İcazəsiz satılan 309 dini ədəbiyyat müsadirə edilib

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş İctimai Təhlükəsizlik İdarəsi Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) ilə birgə paytaxtı Yasamal, Nizami, Respublikanın Gəncə, Şirvan, Quba, Tərtər şəhər və rayonlarında "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanunla müəyyən edilmiş qaydada satılma razılığı verilmiş dini təyinatlı ədəbiyyatın, audio və videomaterialların, dini məzmunlu digər mal və məmulatların müvafiq icra hakimiyyəti orqanının razılığı ilə yaradılmış ixtisaslaşdırılmış satış məntəqələrindən kənar da satılması hallarının qarşısının alınması məqsədilə reydlər keçirib.

DİN-dən musavat.com-a verilən məlumata görə, dini təyinatlı ədəbiyyat və digər dini məzmunlu məmulatları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının razılığı (lisensiya) olmadan satdıqlarına görə 10 nəfər barəsində inzibati xəta haqqında protokollar tərtib olunub.

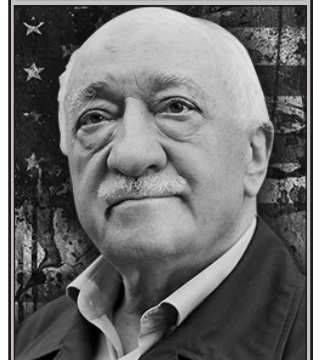
Həmin şəxslərdən 309 ədəd dini təyinatlı ədəbiyyat, 34 ədəd CD disk aşkar edilərək götürülüb. Ümumilikdə, cari ilin 6 ayı ərzində "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanunun tələblərini pozaraq qeyri-qanuni təbliğat apardıqlarına görə 138 nəfər saxlanılaraq şəhər-rayon polis şöbələrinə gətirilib. Onlardan 1066 ədəd dini ədəbiyyat, 102 ədəd CD və DVD, 16 ədəd audio kaset, 94 ədəd jurnal aşkar edilərək götürülüb. Görülmüş tədbirlər nəticəsində 1 fakt üzrə cinayət işi başlanılıb.

Götürülmüş dini təyinatlı ədəbiyyat dinşünaslıq ekspertizasından keçirilməsi üçün DQİDK-ya göndərilib.

ATƏT təmas xəttində daha bir monitoring keçirdi

ATƏT-in növbəti monitoringi baş tutub. Virtualaz.org Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən bildirilir ki, ATƏT-in fəaliyyətində olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, iyulun 19-da Göygöl rayonu Ömər dağ keçidində yerləşən Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring insidensiz başa çatıb.

Fətullah Gülnin milyardları dövlət büdcəsinə verildi

1 il əvvəl Türkiyədə hərbi yolla dövlət çevrilişi törətməyə cəhd edən FETÖ təşkilatına məxsus nəhəng sərvət dövlət büdcəsinə verilib.

Lent.az bildirir ki, Türkiyənin Milli Təhlükəsizlik Şurasına daxil olan "FETÖ ilə mübarizə hesabatı"nın maliyyə bölümündə qeyd edilir ki, təşkilatın bütün pul toplama kanalları bağlandı.

Eyni zamanda təşkilatın nəzarətində olan 7,5 milyard lirəlik daşınar əmlak, 41 milyard lirəlik şirkət əmlakları dövlətin nəzarətinə keçib. Qeyd edilir ki, bu pulla 10 ədəd Avrasiya tuneli də tikmək mümkündür.

Hazırkı valyuta dəyərlərini nəzərə alaraq təşkilatın nəzarətindən çıxarılan 48,5 milyard lirəlik şirkət əmlakları dövlətin nəzarətinə keçib. Qeyd edilir ki, bu pulla 10 ədəd Avrasiya tuneli də tikmək mümkündür.

10 ədəd Avrasiya tuneli tikmək;
 4 ədəd Sultan Səlim körpüsü tikmək;
 10 ədəd Körfəz körpüsü tikmək;
 6 ədəd Marmaray layihəsi həyata keçirmək.

Sosial şəbəkələr zaman keçdikcə insanların gündəlik həyat tərzinə çevrildi. Demək olar ki, gənc nəslin nümayəndələrinin əksəriyyəti sosial şəbəkə istifadəçiləridir. Bu şəbəkələrdən hər kəs müxtəlif məqsədlər üçün faydalanır. Eyni zamanda sosial şəbəkələrin mənfi tərəfləri də az deyil. Aparılan araşdırmalara görə, hər hansı bir işdə çalışan şəxs sosial şəbəkələr üzündən hər 10 dəqiqədən bir işindən ayrılır.

Görülən iş bir dəfə bölündüyü halda ona təkrar diqqəti yönəltmək üçün təxminən 23 dəqiqə vaxt sərf edilir. Orta hesabla bir istifadəçi hər ay 402 dəqiqəsini facebook-da, 89 dəqiqəsini isə twitter-də keçirir. 9 min 120 nəfərin iştirakı ilə keçirilən sorğuda "İş saatlarında sosial mediada nə qədər zaman keçirirsiniz" sualına iştirakçıların 55 faizi 1 saatdan az, 17 faizi 1-2 saat, 16 faizi 4 saatdan çox cavabını verib.

Tanınmış türkiyəli aktyor Cem Yılmazın sosial media hesablarını bağlaması və insanlara etdiyi müraciət isə sosial şəbəkələrin cəmiyyət üçün nə dərəcədə zərərli və ya faydalı olması məsələsini bir daha gündəmə gətirib. Belə ki, sonuncu dəfə paylaşım edən komediya ustası şəxsi hesablarını bağlamasının səbəbini aşağıdakı kimi izah edib: "Şəxsi hesablarımda yazılan rəylərin insanlıqdan kənar olub, narahatlıq verməsi səbəbi ilə bütün hesablarımda paylaşım etməyi dayandıraram. Hamınıza da eyni şeyi tövsiyə edirəm".

Azərbaycanda da aktiv sosial şəbəkə istifadəçiləri az deyil. Onların arasında tanınmış ictimai şəxslər də var. Məsələn, deputat Fazil Mustafa gün ərzində bir neçə paylaşım edib, müxtəlif məsələlərə dair sosial şəbəkə vasitəsilə öz münasibətini bildirir. **Sosial şəbəkələrlə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan F. Mustafa bildirib ki, sosial şəbəkədən hər kəs bir məqsəd üçün istifadə edir:**

"Sosial şəbəkə kimin üçünsə informasiya, yaxud da toyda qabağında yeməklə foto paylaşma məkanındırsa, bu başqadır. Bunu anlayışla qarşılamaq lazımdır ki, həqiqətən də uzaqlaşmaq lazımdır. Ancaq şəxslər də var ki, buradan bilgi, düşüncə baxımından, müəyyən bir məsələləri öyrənmə yönündən faydalanırlar. Həmin şəxslər üçün bu, narazılıq doğurmamalıdır. Mənim də sosial şəbəkədə gündəlik olaraq bir, bəzən də üç saat vaxtım gedir. Bu vaxt ərzində status yazıb, hansısa aktual məsələyə fikir bildirirəm və ya şərh yazıram. Bu, mənim üçün əlverişli fürsətdir. Mediada həzrdə bu çeviklik yoxdur. Eyni zamanda sosial şəbəkələr media ilə də əlaqə qurmaq

twitter daha məşhurdur. Çünki hadisələr sürətlə cərəyan edir və dərhal reaksiyalar verilir. Azərbaycanda isə müzakirə ortamı dar çərçivədədir və ona görə facebook burada mühüm bir mü-

sial şəbəkələrdən ağılla istifadə edirsə, o, bundan faydalanır. Çünki bir-birimizlə tez bir zamanda yazışırıq, məlumat əldə edirik. Bu, işin faydalı tərəfidir. Birmənalı olaraq sosial şəbəkədən

Sosial şəbəkələrdən bezənlərin sayı artır

İctimai şəxslər hesab edirlər ki, insanlar sosial şəbəkədən doğru istifadə edərlərsə, zərər görməzlər

baxımından faydalıdır. Bir status yazırsa, saytlar götürüb onu özləri müstəqil şəkildə yerləşdirirlər. Bu da fikirlərimizin yayılması üçün ən əlverişli imkandır. Ona görə də əksinə, sosial şəbəkələrin səmərələşdirilməsi yolu tapılmalıdır. Kimsə ora baş qatmaq, mənasız işlər üçün daxil olubsa, onları sosial şəbəkələrdən yaxşı mənada qovmaq lazımdır. Kimsə faydalı işlər görürsə, bunun nə ziyanı var?"

Yüzlərlə izləyicisi olan aktiv sosial şəbəkə istifadəçisi iqtisadçı Natiq Cəfəri də mövzu ilə bağlı fikirlərini bildirib: "Sosial şəbəkələr, əsasən də facebook, Azərbaycanda geniş anlamda özü bir media qurumuna çevrilib. Yəni sosial, iqtisadi və siyasi problemlər burada müzakirə edilir. Ölkədə təbii ki, əgər televiziya da bu cür müzakirələr açıq şəkildə aparılırdı, bəlkə də sosial şəbəkələr bu qədər populyar olmazdı. Türkiyədə onlarla müstəqil kanal fəaliyyət göstərir və səhərdən axşama qədər debat, müzakirələr olur. Ona görə də Türkiyədə

zakirə meydanıdır. Buna görə də bu sosial şəbəkədən imtina etməyi məntiqli saymıram. Həm də jurnalistlər, media üçün də burada mövzu mənbəyidir. Sosial şəbəkələrdə gedən müzakirələrdən dəfələrlə olub ki, mətbuat mövzu kimi istifadə edib. Sosial şəbəkələr həm də daha çevikdir və buna görə də çox mühüm bir amilə çevrilib. İndiki durumda hələ ki bundan imtina etmək, məncə, doğru deyil. Sadəcə olaraq, mövsümü olaraq yayda istifadənin aşağı düşməsi, məncə, normaldır. Sosial şəbəkə hətta dilin belə inkişaf etməsinə səbəb olan əsas amilə çevrilib".

Sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında sosial şəbəkələrin cəmiyyət üçün faydası və zərərləri barəsində aşağıdakı fikirləri söyləyib: "Bəllidir ki, sosial şəbəkələr günün reallığı, texnologiyanın inkişafının gətirdiyi bir vasitədir. İnternetdən istifadə ilan zəhəri kimi bir şeydir. Düzgün istifadə edilərsə, dərmandır, artıq istifadənin isə fəsadları olur. Kimsə so-

faydalanmaq da olar, orada məhviyyətə düşür. İnsanlar var ki, gecə yarısına qədər sosial şəbəkədə oturur və öz səhhətinə zərər vurur. Eləcə də gənclər karyeralarına ziyan vururlar. Çünki təhsillə məşğul olub, bilik qazanmaq əvəzinə saatlarla bu şəbəkələrdə vaxt keçirirlər. Nəticədə isə həm fiziki, həm də mənəvi zərbə alırlar. Çalışmalıyıq ki, insanlarımızda sosial şəbəkədən istifadə mədəniyyətini yarada bilək. Bu, yaranmayınca zərər verənlər və görənlər çox olacaq. İslamda məlumdur ki, haram məfhumu da var. Baxın, İslamda o şeylər haram deyərək buyurulub ki, onlardan insanlara zərər gəlir. Su, çörək faydalıdır, ancaq çox yedikdə, içdikdə haram buyurulub. Sosial şəbəkəyə də bu cür yanaşmaq lazımdır. İnsanlar öz nəfslərini tərbiyə etməlidirlər. Belə olarsa, onların həyatı da rahat olar. O adamlar ki, sosial şəbəkədən zərər görürlər, demək ki, onlar bu vasitədən düzgün istifadə etmirlər. Məsələyə bu cür yanaşmaq lazımdır".

Əli RƏİS

Lapşinə bu gün hökm oxunacaq

Qarabağa qanunsuz səfər edən blogger son sözündə peşmançılıq keçirdiyini deyib

Bəlarusda həbs edilərək Azərbaycana gətirilən Aleksandr Lapşin növbəti dəfə hakim qarşısına çıxarılıb. Musavat.com xəbər verir ki, həbsdə olan blogger Aleksandr Lapşinin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində baş tutub.

Hakim Əlövsət Qasimovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə Lapşinin vəkili çıxış edib və bəraət istəyib. Lapşin də son sözündə bəraət hökmü çıxarılmasını istəyib.

Lapşin son sözündə ittihamları qəbul etməsə də, peşmançılıq hissi keçirdiyini deyib.

O, dünyanın 126 ölkəsində olduğunu, ömrünün gəzməklə keçdiyini deyib: "Özümü günahkar hiss etmirəm. Lakin bəzi şeylərə görə özümü peşman hiss edirəm. Ona görə hiss edirəm ki, düşünmədən, bilmədən Azərbaycan və onun xalqına zərər vurmuşam. Mən bu bölgəni tanıyırdım. Maraqlanırdım da yalnız erməni mənbələrdən məlumat almışam. Xəbərim olmayıb".

Lapşin çıxışına bunları əlavə edib: "Ümid edirəm ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü tez bir zamanda bərpa edər. Qarabağ münaqişəsi tezliklə Azərbaycanın xeyrinə başa çatar".

Müsavirəyə gedən məhkəmə heyəti hökmün iyulun 20-də elan ediləcəyini bildirib.

Məhkəmə müşavirəyə gedib. Lapşinə hökm oxunacaq. Xatırladaq ki, prokuror Lapşinə 6 il 6 ay cəza istəyib. Qeyd edək ki, Lapşin ötən məhkəmədə Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal edildiyini etiraf edib.

Aleksandr Lapşin 1976-cı il təvəllüdüdür, himayəsində 2 yaşlı övladı var. Rusiya, Ukrayna və İsrailin vətəndaşıdır. Daimi yaşayış yeri isə İsraildədir.

Lapşinin həbsi ilə bağlı yayılan rəsmi məlumata görə, ayı-ayrı dövlətlərin vətəndaşlığını daşıyan Aleksandr Lapşin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaşayan digər şəxslərlə qabaqcadan əlbir olub cinayət əlaqəsinə girərək, "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında", "Pasportlar haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının tələblərini kobud surətdə pozmaqla Azərbaycanın mühafizə olunan dövlət sərhədini müəyyən edilmiş sənədlər olmadan və nəzarət-buraxılış məntəqələrindən kənarında keçərək, 2011-ci ilin aprel və 2012-ci ilin oktyabr aylarında işğal olunmuş ərazilərə daxil olub.

Lapşin qanunsuz rejimin beynəlxalq səviyyədə təbliğ edilməsi məqsədilə internet sosial şəbəkəsində özünə məxsus <http://puerrtto.livejournal.com> səhifəsində səyahət etdiyi dövlətlər arasında Azərbaycan və Ermənistanla yanaşı, Dağlıq Qarabağı da müstəqil dövlət kimi qeyd etməklə, həmçinin 6 aprel və 29 iyun 2016-cı il tarixli müraciətlərində işğal olunmuş ərazilərdə qanunsuz fəaliyyət göstərən rejimin "müstəqilliyini" dəstəkləməklə Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyünün parçalanmasına yönələn açıq çağırışlar edib.

Qeyd edək ki, Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə qanunsuz səfəri ilə əlaqədar Aleksandr Lapşinin adını "arzuolunmaz şəxslər" siyahısına daxil edib. A.Lapşinin Azərbaycana ekstradisiya edilməsi üçün Baş Prokurorluq tərəfindən Belarus hüquq-mühafizə orqanlarına məlumatlar təqdim olunub.

Lapşinə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 281.2-ci (dövlət əleyhinə yönələn açıq çağırışlar) və 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə cinayət işi qaldırılıb və barəsində dövlətlərarası axtarış elan edilib. Belarus Baş Prokurorluğu bu il yanvarın 17-də Aleksandr Lapşinin Azərbaycana ekstradisiyası barədə qərar verib.

İ.MURADOV

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə jurnalistlər üçün tikilmiş ikinci binada mənzillə təmin olunmuş jurnalistlər arasında "Yeni Müsavat" Media Qrupunun üç əməkdaşı da var. Bunlar "Yeni Müsavat" qəzetinin redaktoru Zahid Zəfəroğlu, müsavat.com saytının redaktoru Xalid Kazımlı və qəzetin parlament müxbiri Elşad Paşasoydur. "Yeni Müsavat" Media Qrupunun rəhbəri Rauf Arifoğlu dövlət başçısının möhtəşəm hesab etdiyi bu layihəsində ev alan üç əməkdaşını təbrik edib. R.Arifoğlu deyib ki, dövlət başçısının bu gözəl təşəbbüsü Milli Mətbuat günü ərəfəsində evə ehtiyacı olan jurnalistlərə ən gözəl hədiyyədir. R.Arifoğlu dövlət başçısına təşəkkür edərək ev alan jurnalistləri təbrik edib. Qeyd edək ki, jurnalistlər üçün inşa olunmuş birinci binadan da "Yeni Müsavat"ın üç əməkdaşı ev alıb.

Yeni binadan ev alanlar sırasında "APA Holding"nin altı əməkdaşı var.

APA-nın məlumatına görə, APA İnformasiya Agentliyinin baş direktoru Nursən Quliyev, APA-nın redaktoru Gülşən Hacıyeva, agentliyin müxbiri Hafiz Heydərov, "Apasport"un baş direktoru İxtiyar Əsgərov, lent.az saytının redaktoru Kəmalə Quliyeva və vesti.az saytının redaktoru Fərid Teymurxanlı da mənzillə təmin olunub.

"APA Holding"nin rəhbəri Vüsalə Məhirqızı jurnalistlərin dövlət tərəfindən təmənnsiz olaraq evlə təmin olunmasını yüksək qiymətləndirib: "Şirkətimizin altı əməkdaşı və hazırda bizimlə əməkdaşlıq edən daha bir neçə tanınmış imza sahibi də evlə təmin olunub. Məlumatlardan aydın olur ki, evlərin verilməsində ədalətlik prinsipi əməl olunub, illərlə kirayədə yaşayan və mediada gerçək xidməti olan xeyli həmkarımız ev sahibi olublar. İllərini kirayələrdə keçirmiş, həmçinin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına ehtiyacı, eyni zamanda haqqı olan həmkarlarımızın yurd-yuva sahibi olması böyük savab, haqqın və əməyin qiymətləndirilməsidir. Buna görə

Prezident İlham Əliyevin möhtəşəm layihəsi - 255 jurnalistə ev verildi

Milli Mətbuat günü ilə bağlı bu gün yeni tikilən "Jurnalistlər evi"nin açılışı olacaq və dövlət başçısı daha bir binanın təməlinin qoyulması mərasimində iştirak edəcək

prezident İlham Əliyevə təşəkkür edirəm".

Qeyd edək ki, jurnalistlər üçün inşa olunmuş birinci binadan da "APA Holding"nin 5 əməkdaşı mənzillə təmin olunmuşdu.

Jurnalistlər üçün inşa edilmiş çoxmərtəbli yaşayış binasından mənzil alan KİV əməkdaşları arasında haqqin.az və virtualaz.org saytlarının əməkdaşları da var. Prezidentin bu yüksək mükafatına, hədiyyəsinə layiq görülənlər virtualaz.org saytının siyasət redaktoru Fərhad Məmmədov və haqqin.az saytının baş direktoru Yusif Əliyevdir. Belə ki, onlar redaksiyanın mənzil bölgüsü üçün təqdim etdiyi namizədlər arasında yer alırdı. Prezident redaksiyanın müraciətini nəzərə alıb və uzun illərdir mətbuatda çalışan həmin əməkdaşlara ev hədiyyə edib.

Habelə prezident İlham Əliyev haqqin.az və virtu-

almazın əməkdaşlarının da adlarını görə biləcəyik.

Redaksiya Prezident Administrasiyasının məsul şəxsləri də daxil olmaqla, mənzillərin bölgüsünü maksimum obyektiv şəkildə həyata keçirən xüsusi komissiyanın üzvlərinə də öz minnətdarlığını çatdırır" deyərək, redaksiyanın adından yayılan minnətdarlıqda bildirilib.

Mənzil alanların siyahısında Jalə Mütəllibova (APA), Aygün Muradxanlı (Yeni Müsavat), Aqil Ələsgər (Yenicag.az), Hü-

alaz.org saytlarının təsisçisi Eynulla Fətullayevə də ayrıca olaraq mənzil hədiyyə edib.

"Redaksiya adından bütün qəlbimizlə cənab prezidentə təşəkkür edirik və ümid edirik ki, jurnalistlər üçün təməli sabah qoyulacaq üçüncü binada gələcəkdə ev alacaq KİV əməkdaşlarının sırasında mənzil şəraitini yaxşılaşdırmağa ehtiyacı olan qalan həmkarlarımızın, o cümlədən redaksi-

seynbala Səlimov (müstəqil), İlkin Fikrətoğlu (ATV), Zülfüqar Xeyirxəbər, Qafar Çaxmaqlı, Yusif Rzayev (525-ci qəzet) Seyfəddin Hüseynli (525-ci qəzet), Mübariz Əsgərov (keçmiş "Qulp"un aparıcısı), Fəxrü Uğurlu, İmran Bədixanlı, Qabil Abbasoğlu kimi tanınmış qələm adamlarının da adı var.

Ev alan bütün həmkarlarımızı təbrik edirik.

□ "YM"

"Utel" şirkətinin rəhbərliyi ölümə

hədələmədə ittiham olundu

Şirkətin hüquqşünası: "Onun məcburi qaydada polisə gətirilməsi haqda qərar var"

Aprel döyüşlərində yaralanan hərbiçi Əlil Xəyal Əzimovun atası Elşad Əzimov hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərliyinə müraciət edib. Sərəncamı ilə göndərilən məktubda deyilir: "«Utel» şirkətinin rəhbərliyi Əsgərov Əliqiyam Əlisafa oğlu məni öldürməklə hədələyir..."

Əvvəl məni polisə zəng vurdurub hədə-qorxu gəldi, indi də məni öldürməklə hədələyir. Mənə bir nəfər zəng vurub deyir ki, "Utel"dən və Əliqiyam müəllimdən əl çək, yoxsa sonun yaxşı olmayacaq. Mənim mətbuat vasitəsilə prezidentə müraciətim bunları qıçıqlandırır. Əliqiyam müəllimin

hüquqşünası kimi özünü təqdim edən Nazim və ya Nizami adlı şəxs mənə deyir ki, sən hələ bilmirsən kimə ilişib sən. Səni gecə ilə yoxa çıxararıq, heç meytini də tapan olmaz. Xahiş edirəm, mənim həyatımın təhlükəsizliyini təmin etmək üçün müvafiq tədbir görsin. Biz hansı dövrdə yaşayır

ıq ki, hüquqi dövrdə kimsə vətəndaşı öldürməklə hədələyir. "Utel"nin, Əliqiyam müəllimin arxasında kim durur ki, onlar reketlik etməkdən çəkinmirlər?"

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı məsələ ilə bağlı "Utel" şirkəti ilə əlaqə saxlayıb. Şirkətin hüquqşünası Nazim Rəsulov bildirib ki, Elşad Əzimovun şikayətlərindən xəbərdardırlar və şər-böhtanə görə məhkəməyə müraci-

ət ediblər: "Bir müddət əvvəl ƏMDK-dan hərərac yolu ilə qeyri-yaşayış sahəsini satın almışdıq. Bundan sonra Elşad Əzimov məktub yazıb ki, həmin qeyri-yaşayış sahəsi onun istifadəsində olub. Şirkətdən halallıq istəyib. Rəsmi cavab yazdıq ki, şirkətimizdə qeyri-rəsmi ödəniş yoxdur. Sonradan özü də şirkətə gəldi. Ona dedik ki, buyurun, ödədiyimiz pulu verin, əmlakı sizə qaytaracaq. Dedi, gedim fikirləşim gələcək. Getdi və az sonra başladı bəremizdə doğru olmayan məlumatlar yaymağa ki, guya onu hədələmişdik. Mətbuatda da bəremizdə şər-böhtanə dolu şikayətlər etdi. Barəsində Xətai Rayon Polis İdarəsinə şikayət etdik ki, bizə şər-böhtanə atır, bəre-

Prezident qəzetlərə birdəfəlik maliyyə yardımı ayırıb

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Azərbaycanda nəşr olunan qəzetlərə birdəfəlik maliyyə yardımı ayrılması haqqında sərəncam imzalayıb.

"AzərTAC"ın məlumatına görə, Azərbaycanda nəşr olunan qəzetlərə birdəfəlik maliyyə yardımı göstərmək üçün 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan Prezident yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduna 1 milyon manat ayrılıb. Maliyyə Nazirliyinə müvafiq məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək tapşırılıb.

Jurnalistlər üçün yeni binanın tikintisinə 5 milyon manat ayrıldı

Prezident İlham Əliyev kütləvi informasiya vasitələri əməkdaşlarının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

"AzərTAC"ın məlumatına görə, Azərbaycanın kütləvi informasiya vasitələri əməkdaşlarının mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması və onlar üçün növbəti yaşayış evinin tikintisi ilə bağlı 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan Prezident yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduna ilkin olaraq 5 milyon manat ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə müvafiq məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək tapşırılıb.

Mətbuat Şurasının sədri prezidentə jurnalistlər adından təşəkkür etdi

Millət vəkili, Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov çoxsaylı mətbuat nümayəndələrinin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar atılan növbəti addıma münasibət bildirib.

Musavat.com-un verdiyi məlumata görə, Ə.Amaşov sosial şəbəkədəki şəxsi səhifəsində prezident İlham Əliyevə media mənsubları adından təşəkkür edib: "Cənab Prezident, yüzlərlə jurnalist ailəsinə mənzil sevinci bəxş etdiyiniz üçün Sizə media ictimaiyyəti adından dərin təşəkkürümüzü bildiririk. Hər bir vətəndaş üçün Prezidentin onu qiymətləndirməsindən gözəl yaşantı və qürur ola bilməz. Jurnalistlərimiz Sizin sayənizdə zəhmətlərinin müstəsna bəhrəsini görürlər. Media təmsilçilərimizə bu misilsiz hissi yaşatdığınıza görə minnətdarıq!"

Qeyd edək ki, prezidentin sərəncamı ilə mənzil sahibi olan 250-dən çox mətbuat nümayəndəsi arasında "Yeni Müsavat"ın da əməkdaşları var.

mizdə doğru olmayan şikayətlər yazır. Müəssisəmizin imicinə xələf gətirib. Elşad Əzimovun bizim guya onu hədələdiyimizi söylədiyi məsələ onun email ünvanına yazdığımız məktubdur. Həmin məktubda qeyd etmişik ki, bəremizdə KİV-də şər-böhtanə fikirlər səsləndir-

səniz, bəremizdə hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edəcəyik. O isə şər-böhtanı davam etdirdi, biz də şikayət etmək qərarını verdik.

Hazırda həmin şəxs polisin axtarışındadır. Onun məcburi qaydada polisə gətirilməsi haqda qərar var".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Bakıda Azərbaycan, Türkiyə və Türkmənistan xarici işlər nazirlərinin dördüncü üçtərəfli görüşünün yekunu üzrə birgə bəyanat qəbul edilib. "Trend" in məlumatına görə, bunu xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Bakıda Azərbaycan, Türkiyə və Türkmənistan XİN rəhbərlərinin üçtərəfli görüşünün yekunu üzrə bri-finqdə deyib.

Bəyanatda qeyd olunur ki, 26 may 2014-cü il tarixində Bakı, 29 yanvar 2015-ci il tarixində Aşqabad və 28 avqust 2015-ci il tarixində Antalya şəhərində keçirilmiş xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşlərində qəbul olunmuş birgə bəyanatlara sadiqliklərini təsdiqləyərək, "2015-2017-ci illər üçün Azərbaycan-Türkmənistan-Türkiyə əməkdaşlığının Çərçivə Proqramı"nın həyata keçirilməsi üzrə birgə səylərin vacibliyini qeyd etdilər.

Nazirlər qarşılıqlı şəkildə dövlətlərinin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına hörmətlərini və qətiyyətli dəstəklərini bir daha təsdiqləyib, bu kontekstdə münasiblərin qısa zamanda suverenlik, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı prinsiplərinə riayət əsasında həllinin zəruriliyini qeyd etdilər.

XİN rəhbərləri Azərbaycan, Türkiyə və Türkmənistanın Birleşmiş Millətlər Təşkilatı, Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı, İslam Əməkdaşlığı Təşkilatı, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSOY) və digər müvafiq regional və beynəlxalq təşkilatlarda, həmçinin Asiyanın Ürəyi-İstanbul Prosesi kimi arenalarda və qarşılıqlı fəaliyyətin vacibliyini qeyd edib; terrorçuluq, separatizm, ekstremizm və ay-

rı-seçkiliyin bütün forma və təzahürələri, transmilli mütəşəkkil cinayətkarlıq, narkotik maddələr və onların prekursorlarının və silahların qanunsuz dövriyyəsi, insan alveri, mədəni və tarixi irs əleyhinə cinayətlər, kibercinayətlər və qanunsuz miqrasiyaya qarşı mübarizədə əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Həmçinin üçtərəfli iqtisadi əməkdaşlığın, habelə üç ölkə arasında iqtisadi tərəfdaşlığın müqavilə-hüquq bazasının gücləndirilməsinin vacibliyini qeyd edilib. Nazirlər hər üç ölkənin kiçik və orta sahibkarlıq müəssisələri arasında mövcud əməkdaşlığın davam etdirilməsinin əhəmiyyətini, nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı və tranzit potensialının artırılması istiqamətində yeni layihələrin həyata keçirilməsi üçün əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Enerji sahəsində əməkdaşlığın inkişafının vacibliyini nəzərə alaraq, Azərbaycan və Türkmənistan təbii qazının Azərbaycan və Türkiyə vasitəsilə Avropa və digər beynəlxalq bazarlara ötürülməsinin xüsusi əhəmiyyətini qeyd ediblər; təhsil, elm, mədəniyyət və digər humanitar sahələrdə Azərbaycan, türk və türkmən xalqlarının ümumi mədəniyyət, dil və tarixi irsinə əsaslanan əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin zəruriliyini

Üç ölkənin xarici işlər nazirləri Bakıda birgə bəyanat verdi

Azərbaycan, Türkiyə və Türkmənistan xarici işlər nazirləri nəyi müzakirə etdilər?

vurğulayıblar.

Nazirlər türkdilli dövlətlər arasında hərtərəfli əməkdaşlığın səmərəliliyinin daha da artırılması məqsədilə adıçəkilən dövlətlərin rəhbərlərinin zirvə görüşlərinin və ikitərəfli, həmçinin çoxtərəfli təmaslarının vacibliyini, iqtisadi əməkdaşlıq Təşkilatı Çərçivəsində əməkdaşlığın əhəmiyyətini qeyd ediblər və hər üç

dövlət üçün ümumi maraq kəşb edən məsələlər üzrə qarşılıqlı dəstəyin verilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

E.Məmmədov, Mövlud Çavuşoğlu və Rəşid Məredov növbəti üçtərəfli görüşün Türkmənistanda keçirilməsinə dair razılığa gəliblər. Görüşün tarixi diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşdırılacaq.

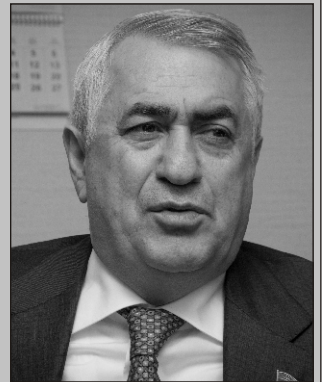
Qarsda logistika mərkəzinin yaradılmasına qərar verildi

Bakı-Tiflis-Qars (BTQ) dəmir yolu layihəsi çərçivəsində Qarsda logistika mərkəzinin yaradılması haqqında sənəd imzalanıb.

"Trend" in məlumatına görə, bu barədə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov Qars vilayətində tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olarkən deyib.

O qeyd edib ki, sahibkarlar hər il BTQ vasitəsilə imtiyazla iki milyon ton yük göndərə biləcəklər. "Gələcəkdə isə bu marşrut üzrə yükdaşıma artırılacaq".

C.Qurbanov ümid etdiyini bildirib ki, gələcəkdə Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu ilə Qazaxıstan və Çindən yükdaşıma 500 min konteynerədək artacaq.

Cavid Qurbanov

Postsovet məkanında daha bir qondarma "dövlət"

Rusiyanın dəstəyi ilə Donbasda separatçılar "Malorossiya" adlı dövlət elan edəcəklərini bəyan ediblər. Rusiyanın bu "dövləti" tanıyacağı deyilir. Ukraynanın xarici işlər naziri Pavel Klimkin twitter səhifəsində bildirib ki, "Malorossiya"nın yaradılması Rusiyanın Donbasda abxaz ssenarisini tətbiq etməsidir. O qeyd edib ki, Ukrayna nümayəndə heyəti Gürcüstanda olan zaman Kreml çalışır ki, Donbasda abxaz ssenarisini tətbiq etsin. "Biz tərəfdaşlarımızla bunun reallaşmasına imkan verməyəcəyik" deyərək Klimkin qeyd edib.

Bəs daha bir postsovet respublikasının ərazisindəki münasib ocağında qondarma "dövlət" elan edilməsi hadisəsinin Dağlıq Qarabağ məsələsinə hansısa formada təsiri ola bilərmi?

Eyni zamanda bu hadisə Ukraynada güclü müharibəyə səbəb olacaqmı?

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov öncə bildirdi ki, Donbasda separatçıların belə bir addım atacağı gözlənilən idi. Amma belə tezliklə olacağı gözlənilən

Ekspert: "Zaxarçenko və özü kimi bir qrup rus şarlatanlar..."

deyildi. Görünür, rəsmi Moskva hadisələri bir qədər də sürətləndirməyə qərar verib: "Baxmayaraq ki, dünən tez-tələsik Rusiya siyasi rəhbərliyinin adından belə bir fikir səsləndirildi ki, bu, Zaxarçenko və ətrafı tərəfindən sərbəst qəbul edilən qərardır. Amma Moskva mediasının siyasi elita ilə bu "gözlənilməz qərar" verdikləri reaksiyalardan da hiss olunur ki, "Malorossiya"nın yaradılması göstərişi Moskva tərəfindən verilib. Hətta Rusiya indi bir qədər gözləmə mövqeyi tutacaq və ola bilsin ki, bir müddətdən sonra bu qondarma qurumu da tanısın. Bu isə Rusiyanın onsuz da ağır olan vəziyyəti bir qədər də ağırlaşdıracaq. Çünki özünə və beynəlxalq hüquqa hörmət edən dövlətlər heç vaxt Ukrayna kimi böyük dövlətlə münasibətlərinin korlanması üçün belə ağılsız addımlar atmaz. Rusiya özü-özünə prob-

lemlər yaratmaqda davam edir. Və bu hərəkətlərinə görə də ola bilsin ki, Ukrayna ilə tək sözsəz savaşı deyil, güc müstəvisində də üz-üzə gəlsin. Hər şey mümkün hörmət edən dövlətlər heç vaxt Ukrayna kimi böyük dövlətlə münasibətlərinin korlanması üçün belə ağılsız addımlar atmaz. Rusiya özü-özünə prob-

Hərbi ekspertin sözlərinə görə, maraqlıdır ki, separatçılar

özləri də gözəl anlayırlar ki, bu öldürmə "dövlət" in heç bir perspektivi yoxdur və olmayacaq: "Lakin ağılsız Zaxarçenko və özü kimi bir qrup rus şarlatanları, sanki narkotik təsir altında belə siyasi qərarlar verirlər".

Ü.Cəfərov bildirdi ki, bu hadisə özlüyündə Dağlıq Qarabağdakı separatçılara da bir

qədar ruh verə bilər, lakin bu müvəqqəti ruh yüksəkliyi olacaq: "Çünki onların arxasında birbaşa Rusiya dayanmır deyərək, bunlar bir 3-4 gün bu məsələdən gen-bol danışmaq yazacaq və məsələ bununla da yekunlaşacaq. "Müstəqil dövlət" məsələsi belə asan olsaydı, yəqin ki, separatçı ermənilərə maddi və mənəvi dayaq olan Ermənistanın özü birinci addımı atardı. Dağlıq Qarabağ "müstəqil dövlət" kimi tanınardı. Onlar bilir ki, belə bir özbaşınalıq və özfealiyyət çox faciəvi sonluqlara gətirib çıxara bilər. Donbasla bağlı yaxın aylarda tək güclü

siyasi və hərbi müzakirələr deyil, eyni zamanda hərbi toqquşmaların da baş verəcəyini proqnozlaşdırıram. Hadisələrin inkişafı onu deməyə əsas verir ki, tez bir zamanda ola bilsin elə Zaxarçenkonun özünü fiziki aradan götürməklə bu prosese ara verilsin. Ukrayna prezidenti də iyulun 18-də bu məsələ ilə bağlı çox sərt münasibət açıqladı. Düşünürəm ki, Donbas gec-tez Rusiyanın oyunlarından bezib, sakit və rəvan həyata qayıtmaq üçün Ukrayna tərəfi ilə barışmağa məcbur olacaq".

□ Etibar SEYİDAĞA

Ailəsi Vidadi İsgəndərlidən imtina edib - iddia

Hazırda Gürcüstanda yaşayan keçmiş prokuror Vidadi İsgəndərlinin ailə üzvləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə məktubla müraciət ediblər. Bu barədə virtualaz.org-a hökumət mənbələrindən məlumat olub.

Öz müraciətində V.İsgəndərlinin anası Həbibə İsgəndərova və onun qardaşı İsfəndiyar İsgəndərov V.İsgəndərlinin fəaliyyəti ilə bağlı hiddətini dövlət başçısının diqqətinə çatdırıblar. Məktubda deyilir ki, "ailənin üzvü bilərəkdən Azərbaycan barədə şər-böhtan xarakterli məlumatlar və bəyanatlar yayır və bu səbəbdən onlar Vidadini artıq ailə üzvü kimi qəbul etmirlər, belə ki, o, İsgəndərli nəslinin adını ləkələyib".

İsgəndərli ailəsinin Azərbaycan prezidentinə müraciətində müxalifətçi ekstremistin anası və qardaşı hakimiyyətdən "bu utanc damğasından qurtulmaqda yardım" istəyirlər.

Vidadi İsgəndərli

Mənzil və niyyət məsələsi

Xalid KAZIMLI

Sosial şəbəkələrdə dövlətdən mənzil hədiyyəsi alan jurnalistləri kütləvi şəkildə tənqid edirlər. Çox böyük bir hazırcavablıq göstərmiş kimi, çoxunun da dilində bir söz var: "jurnalist". Ev alan jurnalistləri belə adlandırırlar.

Əslində bu, incəsənətin həmin növüylə məşğul olan, yəni tütək, qaboy, klarnet, ney kimi nəfəsli musiqi alətlərinin virtuoz ifaçıları üçün də təhqirdir. Elə çıxır ki, onlar çox aşağı, ələ salınası bir işlə məğuldurlar, peşələri o qədər aşağılıq etalonudur ki, bu etalonla başqalarını da təhqir etmək olar.

Nədir o ev alan jurnalistləri günahı? İllərlə kirayədə, dərəcə evlərdə, şəhər mərkəzindən 30-40 km uzaqda yaşamaqlarını? Həmişə imkansız olmalarını?

İndi dövlət öz vətəndaşlarının kasıb təbəqəsinə aid olan bu istedadlı qələm adamlarına kömək edirsə, burda nə böyük faciə var? Jurnalistlərə hədiyyə edilən mənzillər dövlətin ümumi varidatının mehdə yayılan fəvvarə çiskini boydakı damlası qəderdir.

Nə olacaq ki, o çiskinin bir damlası da kasıbların üzünə sıçrasın. Milyardları dartıb-dağıdan, hazırda məhkəmə qarşısında cavab verən MTN generallarının, idarə rəislərinin qanunsuz topladıqları sərvət bu qədər müzakirə olunmur heç.

Bu adamlar o mənzilləri kimdən alır?

Düşmənlər Ermənistan dövlətindənmi? Xeyr. Rusiya Federasiyasındanmi? Xeyr. Bəlkə qardaş Türkiyə Cümhuriyyətindən? Yəne xeyr. İrandanmi? Xeyr. İsraildənmi, ABŞ-danmi, İngiltərədənmi, Almaniyadanmi? Xeyr.

Bəlkə jurnalistlərə bu evləri qrant təşkilatları, Soros fondu, Fridrix Naumann fondu, yaxud adlarını bilmədiyimiz, amma sayı onlarla olan və Azərbaycandakı yüzlərlə QHT-ni maliyyələşdirən xarici fondlar verir? Heç biri vermir.

Jurnalistlər bu mənzilləri ÖZ dövlətlərindən alırlar. Öz dövlətlərindən.

Bu, o dövldür ki, indiki veteran jurnalistlərin çoxu onun quruluşu üçün hərəkətçi kimi meydana yatıblar, üçrəngli bayrağımızı hələ müstəqilliyin bərpasından 3 il əvvəl qaldırıblar, son 70 ildə loqosunda "Bütün ölkələrin proletarlar, birleşin" şüarı olmayan ilk müstəqil qəzetlərdə müftə-müsləmlə çalışıblar, hər zaman dövlətçiliyin keşiyində durublar, yorulmadan, usanmadan, xalqın, millətin mənafeyini müdafiə ediblər, hər əziyyətə qatlaşıblar, ölkədə demokratiyanın bərqərar olunması yolunda heyatlarını veriblər.

Bunlar o adamlardır ki, gəncliklərinin 28 ilini bu yolda xərcləyiblər, varidat toplamayıblar, sərvət dalınca düşməyiblər, əldə etdikləri yeganə qazanc vətənə ali təhsilli, yüksək ixtisaslı vətənpərvər gənclər yetişdirmək olub.

Onlar bir də ayılıblar ki, ömür gedib, amma ortada bir şey yoxdur. İndi 40 ildən sonra dövlət onların mənzil şəraitini yaxşılaşdırmaq istəyirsə, bu, onların ana südü kimi halallarıdır. Bunu onlara niyə çox görürlər ki?

Deyirlər, hakimiyyətdən mənzil alan jurnalistlər sonradan tənqid yazmağa bilməyəcəklər. Heç yazmasınlar. İndiyədək yazdıqları kifayət deyilmir?

Birincisi, ev alan jurnalistlərin yarıdan çoxu onsuz da tənqidçi jurnalistlər kateqoriyasından deyillər. İkincisi, vicdanlı yazar hər zaman sözünü bu və ya digər şəkildə deyəcək. Üçüncüsü, tənqidçi jurnalistlərə mənzil hədiyyə edən hakimiyyət komandası tənqidi fikirlərə məhəl qoysaydı, heç birinə bir çöp də hədiyyə etməzdi.

Keçən dəfə ev alan tənqidçi jurnalistlərin bir xeylisi sonradan nə hakim partiya, nə də dövlət rəhbərliyinə mədhiyyə yazmadılar və bunu onlardan tələb edən olmadı.

Jurnalistləri "jurnalist" adlandırmanın bir çoxu adlarını yuxarıda çəkdiyim dövlətlərdən və fondlardan bu və ya digər şəkildə maliyyə yardımı alanlar və onun hesabına özlərinə villa tikdirən, bahalı avtomobil alıb sürənlərdir.

Belə çıxır ki, xaricdən əmək-əmək pul alıb xərcləyəndə bu, satılmaq olmur, amma adam bayrağını sevsə-sevə qaldırdığı dövlətin büdcəsinin puluyla tikilmiş evdən mənzil alanda satılmış olur. Belə məntiq varmı?

Bu dövlət hamımızdır. Ölkənin hər bir şəxsinin onun varidatından istifadə etmək, özünə gün-güzəran qurmaq haqqı var. Şükür ki, bu güzəran oğurluq pullarla, gizli verilən əməllərlə qurulmur.

Hər nə olur-olsun, kimisə öz dövlətdən, onun başçılarından mükafat aldığına görə təhqir etmək olmaz.

Üstəlik, bunu zaman-zaman odioz olıqların tərəfini tutan adamlar edəndə lap absurd görünür.

Bir neçə gün öncə ADP qərarğahında bir qrup tanınmış müxalifət partiyası sədrinin keçirdiyi toplantıda benzinin qiymətinin artması ilə bağlı məsələnin müzakirəsindən sonra qiymət artımına etiraz bəyanatı qəbul edilib. Etiraz bəyanatında həmçinin xalq etiraz səsinə müxalifətin ətrafında toplaşmaqla dinc şəkildə ortaya qoymağa çağırılırdı.

ğırışımızın da məsuliyyətini bilirik. Biz xalqı öz arxamızca mübarizəyə çağırmışıq. "Hər həftə meydanlara çıxın, etirazınızı hər cür formada sərt şəkildə ortaya qoyun" kimi çağırışlar isə əslində bizim məqsəd və niyyətlərimizə zidd hadisələrə gətirib çıxara bilər".

S.Cəlaloğlu bildirdi ki, müasir dünya, xüsusən də bizim yerləşdiyimiz geopolitik coğrafiya qaynar qazan vəziyyətidir. Belə bir coğrafiya

Rəhim Qaziyevin "hər həftə mitinq"

çağırışına müxalifətdən etiraz

Sərdar Cəlaloğlu: "Rəhim Qaziyev məsuliyyətsiz bir çağırış edib"

Azərbaycanın keçmiş müdafiə naziri Rəhim Qaziyev isə "p.s.-Nota" saytında müxalifətlərin bu bəyanatına və çağırışına münasibət bildirməklə yanaşı, bəyanat müəlliflərinə və xalqa çağırış edib. Müxalifətin bəyanatını dəstklədiyini qeyd edən Rəhim Qaziyev bütün Azərbaycan xalqını avqustun sonuncu, sentyabrın birinci şənbə-bazar günlərindən başlayaraq hər həftənin həmin günləri davamlı olaraq ümumi etiraz mitinqi keçirməyə çağırıb.

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu hesab edir ki, indiki vəziyyətdə Rəhim Qaziyevin çağırışına xalqın reaksiya verməsi və qoşulması ehtimalı yoxdur. Xalqın hansısa məsələyə görə etiraz qalxması, meydana çıxması çağırış edənlərin şəxsiyyətinə bağlı deyil, xalqın özünün psixoloji vəziyyətinə bağlıdır. Əgər xalq psixoloji baxımdan hazırdsaydı, adi bir adamın çağırışı ilə də etiraza qalxa bilər. Əgər xalq etirazını ortaya qoy-

mağa hazır deyilsə, kim çağırış edir-etsin xeyri yoxdur, xalq heç bir addım atmayacaq. Müxtəlif xalqların tarixində bir çox tarixi hadisələr bunu təsdiq edir: "Qiymət artımından niyə məhz 40 gün sonra mitinqlərə başlamaq çağırışını Rəhim Qaziyevin etməsi maraqlıdır. Özü də bu çağırış əslində kor-koranə çağırışdır. Biz isə qaş düzəltməyə yerdə gözü çıxara bilərik. Məni ən çox narahat edən budur ki, Azərbaycana müdaxilə etmək üçün müəy-

yən xarici qüvvələr şərait yaranmasını gözləyir. Müdaxilələr isə ölkə daxilində müəyyən destabilizasiyanın yaranması şəraitində mümkün olur. Bizim-yeni demokratik müxalifət partiyalarının xalqı qiymət artımına etiraz etməyə çağırması ilə Rəhim Qaziyev və bu kimi qüvvələrin çağırışını eyni saymaq olmaz. Biz çağırış etdiyimiz xalqı məhz bizim arxamızca gəlib nizamlı, demokratik şəkildə etirazını ortaya qoymağa çağırırdıq, amma Rəhim Qaziyevin "həftədə bir dəfə çıxın meydana" çağırışı kor-koranə çağırışdır. Sual olunur ki, sən belə bir çağırış edirsənsə bəs kim o prosesi idarə edəcək, kor-koranə şəkildə baş verən hadisənin zərərli, təhlükəli, idarə, olunmaz başıpozuq prosesə çevrilməyəcəyinə təminatın varmı?! Axı təkə məsuliyyətdən uzaq çağırış etməklə iş bitmir. Biz isə xalqı nizamlı, dinc etiraza, taleyinə biganə qalmamağa çağırmışıq və ça-

yerləşən bir ölkədə müxalifət ölkədaxili problemləri həll edərək uzağadən nəticələri nəzərə almayan təklif və ideyalar verərsə, bu, xalqa xəyanətdən başqa bir şey ola bilməz: "Ona görə də bizim xalqa müraciətimizlə Rəhim Qaziyevin və ya başqalarının çağırışını eyniləşdirmək olmaz. Biz xalqı siyasi qüvvələrin rəhbərliyi altında dinc, nizamlı mübarizəyə çağırmışıq, biz xalqı xatolik mübarizəyə çağırarmışıq. Biz xalqa demirik ki, küçələrə çıxın, biz deyirik ki, siyasi müxalifətin ətrafında nizamlı şəkildə dinc mübarizəyə qalxın. Rəhim Qaziyev isə məsuliyyətsiz bir çağırış edib. O çağırışında demir ki, məsuliyyəti öz üzərinə götürəcək. Çağırış eləyən adam ilk növbədə deməlidir ki, gəlin mənim arxamca. Yoxsa ki, ümumi şəkildə "hər həftə çıxın meydanlara" çağırışı etmək yanlışdır və destabilizasiyaya yol açan çağırışlardır".

□ E.SEYİDAĞA

İşdən çıxarılan general elə sözlər dedi ki...

Novruzəli Orucov: "Bütün saytlar mən və ailəm haqqında təhqir dolu yazılar yayımlayıb"

Xəbər verdiyimiz kimi, bir həftə əvvəl prezidentin sərəncamı ilə vəzifəsindən azad edilən Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti rəisinin müavini Novruzəli Orucovun oğlu Rüstəm Orucovun həbsi ölkə gündəmində geniş müzakirələrə səbəb olmuşdu.

Məlumat üçün bildirik ki, generalın oğlunun döyüdü süürücü "Xaliq Faiqoğlu" şirkətinə məxsus avtobusu idarə edib. Son günlər isə bir sıra mətbuat orqanlarında məhz Rüstəm Orucovun həbsinin arxasında "Xaliq Faiqoğlu" MMC-nin iştirak etdiyi vurğulanı və şirkətlə bağlı ittihamlar səsləndirilir.

Novruzəli Orucov "Qafqazinfo" ilə əlaqə saxlayaraq oğlunun "Xaliq Faiqoğlu" şirkəti tərəfindən tutdurulması haqda

yaşılınları cəfəngiyyət adlandırır. O qeyd edib ki, "Xaliq Faiqoğlu" şirkətinin rəhbərliyini bu günə kimi tanımayıb: "Şirkətlə heç bir əlaqəm olmayıb. Hadisə şirkətin sürücüsünün başına gəlib. Olay bu şirkətin yox, digər bir şirkətin də sürücüsü ilə yaşana bilərdi. Çox tə-

əssüflər olsun ki, bu hadisə oldu. Şirkətlə bağlı heç bir şikayət yoxdur. Jurnalistlər yazırlar ki, guya ki, Faiq müəllim oğlum tutdurub. Bunlar hamısı boş söhbətlərdir. Yazırlar ki, oğlumun həbsindən sonra sürücüyə zəng edib onu şantaj etmişəm. Əksinə, ona heç bir

iradım yoxdur. Nə sürücünün, nə də şirkətin bizə qarşı şikayəti var".

Sabiq rəis müavini oğlu ilə görüşmədiyini qeyd edib: "Oğlum həbs ediləndən sonra onunla görüşməmişəm. Əsasən vəkili və qardaşı görüşür. Qanuna uyğun olaraq görüş keçirilir. İstintaq gedir və yaqın ki, cəzasını alacaq".

N.Orucov ailəsi haqda səsləndirilən fikirlərə sərt münasibət bildirib: "Bütün saytlar mənim və ailəmin haqqında təhqir dolu yazılar yayımlayıb. İllərlə bu dövlətə qulluq etmişəm. Yazıların altında biabırçı soyüşlər yazılır. Ayıbdır. Sizin vasitə ilə müraciət edirəm ki, o təhqirləri yığışdırınlar. Bu hər bir adamın başına gələ bilər. Əks halda, mən məhkəməyə müraciət etməli olacam".

General hazırda nə işlə məşğul olduğunu da açıqlayıb: "Mən heç nəylə maraqlanmıram. Sərəncam verdiyi gündən də evdə oturub nəvələrimlə oynayıram".

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin (RYTN) 11 keçmiş əməkdaşının cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib.

Musavat.com xəbər verir ki, hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə Vidadi Zeynalovun 4 vəkildən biri olan Muğam Əliyev çıxış edib.

O, müvəkkilinə qarşı ittihamların əsassız olduğunu deyib və V.Zeynalova bəraət verilməsini istəyib.

Daha sonra həbsdə olan "Azərpoçt"un sabiq rəhbəri Qəmbər Bəybalayevin vəkili çıxış edib. Vəkil müdafiə etdiyi şəxs barəsində bəraət hökmünün çıxarılmasını istəyib. Hakim elan edib ki, Qəmbər Bəybalayev dövlətə vurduğu 2 milyondan artıq ziyanı tam olaraq ödəyib.

Daha sonra prosesdə nazirliyin sabiq aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov son söz deyib. V.Zeynalov deyib ki, ona verilən ittihamlar əsassızdır: "Həmişə dövlətə sadıq birisi olmuşam. Sədaqətəm hamıya məlumdur. Bundan sonra da belə olacaq. Həbsxana həyatı mənə bioloji ölümdür. İttihamları qəbul etməmişəm. Heç bir dəstə yaratmamışam. Heç bir dəstənin tərkibində olmamışam. Dövlət büdcəsinin pulunu heç vaxt yeməmişəm".

Vidadi Zeynalov həbs edildikdən sonra qohumlarının əmlaklarına qoyulan həbslərin götürülməsini istəyib: "Çünki o adamlar mənim pulumla yox, öz zəhmətləri ilə qazanıblar. Həmin əmlaklara həbs qoymaq olmaz".

Vidadi Zeynalov ittihamı yox, səhvini qəbul etdiyini bildirib: "Mən səhvime görə cəza çəkirim. Allah məni bağışlasın. İttihamları qəbul edə bilmərəm. Əmək haqqı və "PLZ" MMC ilə bağlı ittihamlar, ümumiyyətlə, absurddur. Cəzami çəkməyə hazırım. Son sözümlü ataların dediyi kimi, "Elə adamın yükünü daşı ki, bir gün yıxılсан, yükünü daşsın" sözləri ilə qurtarıram".

"Rabitə işi"nin açar fiquru son sözündə "Allah" dedi

Vidadi Zeynalov: "Heç bir dəstə yaratmamışam, heç bir dəstənin tərkibində olmamışam"

Xatırladaq ki, dövlət ittihamçısı Vidadi Zeynalovun 14 il, Beytulla Hüseynovun 15 il, Anar Mustafayevin 8 il, Qəmbər Bəybalayevin 10 il, Emin Məmmədovla Namazalı Məmmədovun hər birinə 12 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası istəyib.

Digər təqsirləndirilən Məhəmməd Məmmədov, Cəfər Cəfərov, Səhrab Hübətov, Bayram Vəliyev və Oqtay Rüstəmovun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 70-ci (şərti məhkum etmə) maddəsini tətbiq olunmasını, onlara şərti cəza verilməsini tələb edib.

Prosesin davamında digər təqsirləndirilən şəxs Bayram Vəliyev çıxış edib. O, vəkili ilə razı olduğunu, barəsində bəraət

hökümünün çıxarılmasını istəyib.

Digər təqsirləndirilən "Aztelekom"un sabiq rəhbəri Məhəmməd Məmmədov da çıxışında ittihamları qəbul etmədiyini deyib. O, məhkəmədən ədalətli qərar çıxarmasını xahiş edib.

BTRİB-in sabiq rəhbəri, Eldar Mahmudovun qohumu Beytulla Hüseynov isə son sözündə qeyd edib ki, onları cəmiyyətdə cinayətkar dəstə kimi təqdim ediblər.

"Tərcümeyi halımızı paylaşsaydılar görürdülər ki, biz neyləmişik. İndi sizdən bizim haqqımızda ədalətli qərar çıxarılmasını istəyirəm" - deyər, B.Hüseynov bildirdi.

Daha sonra "Azintelekom" sədri Cəlil Cəfərov çıxış edib.

O bildirib ki, ona verilən ittihamlar absurddur: "Mən bu insanlarla necə mütəşəkkil dəstə yarada bilərəm ki, heç biri ilə əlaqəm olmayıb. Mənə tapşırılan bütün tapşırıqları tam yerinə yetirmişəm. Ədalətli qərar sizdən gözləyirəm. Biz həmişə Azərbaycan dövlətçiliyinə xidmət etmişik".

"Aztelekom"un sabiq baş mühasibi Oqtay Rüstəmov də barələrində ədalətli qərar çıxarılmasını tələb edib.

Təqsirləndirilən Səhrab Hübətov da son sözündə uşaqların nəzərə alınmasını və barəsində bəraət hökmünün çıxarılmasını istəyib.

Digər təqsirləndirilən şəxslər məhkəmədən son söz üçün vaxt istəyib.

Qeyd edək ki, ittiham görə, Vidadi Zeynalov da daxil olmaqla, məhkəmə qarşısına çıxarılan 11 nəfər ümumilikdə 153 milyon 143 min manatlıq mənimləmə və israf etmədə təqsirli bilinirlər. Cinayət işinin materiallarında yazılıb ki, nazirliyin tabeliyində olan strukturların təmir-tikintisinə, avadanlıqların alınmasına sərf olunmuş məbləğlər şişirdilib, tenderlər formal keçirilib, layihələrin icrası rəhbərliyə yaxın şirkətlərə həvalə olunub.

□ **İkinci MURADOV**

Ölkənin sirlərini satan xain şəbəkə tutuldu

Onların xarici xüsusi xidmət orqanları ilə qarşılıqlı yazışmaları və ötürülməsi nəzərdə tutulan müxtəlif xarakterli məlumatlar ələ keçib

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti tərəfindən həyata keçirilmiş əks-kəşfiyyat tədbirləri nəticəsində xarici xüsusi xidmət orqanlarının tapşırığı üzrə Azərbaycan ərazisində casusluq yolu ilə toplanılmış məlumatları kiçik ölçülü elektron informasiya daşıyıcılarında Azərbaycan Respublikasından çıxarmağa çalışan Muxtar Yağubov ölkəni tərk etməyə cəhd edərkən saxlanılıb.

DTX-nin verdiyi məlumata görə, dövlətə xəyanət faktı üzrə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 274-cü maddəsi ilə başlanılmış cinayət işi üzrə davam edən araşdırmalarda casus şəbəkəsinin Bakı şəhəri və ölkənin digər ərazilərində fəaliyyət göstərən üzvləri - Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları Yağubov Muxtar Camal oğlu, Əhmədov Şakir Xanlar oğlu, Zeynalı Zəka Abış oğlu, Abbaszadə Səbuhi Oktay oğlu, Nuriyev Xudayşükür Məcid oğlu və Hüseynov Kəmaləddin İsaخان oğlu ifşa edilərək cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmiş, barələrində müvafiq məhkəmə qərarları ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

İstintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində xarici xüsusi xidmət orqanları ilə qarşılıqlı yazışmalar və ötürülməsi nəzərdə tutulan müxtəlif xarakterli məlumatlar aşkarlanaraq ələ keçirilib.

Casus şəbəkəsinin xarici xüsusi xidmət orqanlarının tapşırığı üzrə dövlət məmurları, ictimai xadimlərlə əlaqələr yaratmaq və digər dairələrə nüfuz etmək, Azərbaycan Respublikasının təhlükəsizlik orqanları, Silahlı Qüvvələri, ölkədə aparılan təhlükəsizlik tədbirləri barədə məxfi məlumatları toplamaq istiqamətində fəaliyyət göstərdiyi müəyyən edilib.

Hazırda istintaq-əməliyyat tədbirləri davam edir.

Nazirin qardaşına borclu olan şəxsdən ilginclik təklif

"Yavan çörək versin, qapısında işləyim.."

Müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalovun qardaşı Əlikram Camalova qarşı dələduzluq etməkdə təqsirləndirilən Samir Nəbiyevin cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə hakim Şəker Məmmədovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən S.Nəbiyev növbəti dəfə əlavə ifadə verib.

Məhkəmədən əvvəl vəkillər arasında mübahisə yaranıb. Hakim hər iki tərəfin vəkili xəbərdarlıq edərək prosesdə səs-küy salmamalarını tələb edib.

Samir Nəbiyev ifadəsində deyib ki, nazirin qardaşı Əlikram Camalovla mağazada ta-

nış olub: "Mənim daimi müştərim olub. Özü deyirdi ki, mən filankələrə pul vermişəm. Mən də pul istədim. O da qazanc məqsədi ilə 18 min manat verdi. Dedim ki, hər ay pulun 10 faizini verəcəyəm. Buna görə ona 5 min manat faiz ödəmişəm. Sonra da 2500 dollar aldım, buna da 1500 dollar sələm vermişəm".

Təqsirləndirilən deyib ki, devalvasiyadan sonra nazirin qardaşı onu ofisə çağırıb və pulunu tam istəyib: "Dedim, imkanım yoxdur. Əlikram müəllim

dedi, manatı dollara çevirirəm, məcbur olub razılaşdım. Sonra mənim biznesim iflas etməyə başladı, Əlikram müəllimin yanına gedib dedim ki, borcumun

əvəzinə mağazadakı malları mayasından aşağı qiymətə götür, razılaşmadı, dedi, pulumu nağd ver. Sonra mən mağazanı başqa yere köçürdüm, yenə

külli miqdarda törəldikdə) maddəsi ilə ittiham olunur.

Təqsirləndirilən şəxs deyib ki, Ə.Camalovun dediyi borcu ödəməyə razıdır: "Bu söhbətlərdən bir müddət sonra atam rəhmətə getdi, yas verdim, Əlikram müəllim polisə gəlib məni yasdən apardı, ifadəmi verdim. Sonra Bakıda qala bilməyib rayona köçdüm. Polisə də zəng edib dedim ki, heç yerə qaçmamışam, amma ödəyə bilmirəm. Borcumu qəbul edirəm, işlə təmin etsin, ödəyim. Yavan çörək versin, qapısında işləyim".

Hakim məhkəmə istintaqının tamamlandığını elan edib.

Məhkəmə prosesi iyulun 26-da davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, S.Nəbiyev müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalovun qardaşı Əlikram Camalova birgə biznes qurmaq təklifi edib.

S.Nəbiyev Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq;

İttiham görə, S.Nəbiyev Ə.Camalovdan icarəyə götürüb işlətdiyi Nəsimi rayonu, Ceyhun Hacıbəyli küçəsində yerləşən "Brend Elektrik" elektrik avadanlıqları satışı mağazasına yatırım etməyi təklif edib. Qazancı isə yarı böləcəklərmiş.

Ə.Camalov onunla razılaşmış və Nərimanov rayonu, Ağa Nemətulla küçəsində yerləşən ofisdə S.Nəbiyevə 2015-ci il noyabrın 3-də 18 min manat, 2016-cı il fevralın 1-də isə 3 min 993 manat (2500 dollar) pul verib. Ancaq S.Nəbiyevin devalvasiyadan sonra biznesi iflasa uğrayıb və şərikinin pulunu qaytara bilməyib.

Bildirək ki, nazirin qardaşı Əlikram Camalov "Hacı Camal-xan" Kəndli Fermer Təsərrüfatının təsisçisi və sahibidir.

□ **İkinci MURADOV**

Ariqlamış rəqəmlər

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Azərbaycanda iqtisadiyyatın inkişafından, qeyri-neft sektorunda fantastik uğurlardan çox nağıllar danışmaq olar, ancaq həttə Dövlət Statistika Komitəsinin şişirdilmiş rəqəmləri belə "cidanı çuvalda gizlətməyə" imkan vermir. Düzü, bu rəqəmlər indi distrofikə bənzəyirlər.

Bu yaxında DSK 2017-ci ilin ilk beş ayı (yanvar-may) üçün iqtisadi göstəriciləri açıqlamışdı. Deyir beş ayda ölkənin ixracı 6 milyard 65 milyon dollar olub, idxalı isə 2 milyard 816 milyon dollardır, müsbət saldo yaranıb və sairə. Doğrudan da, ilk baxışdan müsbət görünür, çünki satdığımız aldığımızdan çoxdur. Ancaq satdığın və aldığın nədir, bax, burada Kərəmi ağlamaq tutur.

Müstəqillikdən keçən 30 ilə yaxın müddətdə bizim dünya bazarına çıxartdığımız əsas məhsul yenə də neft və qaz olmaqda davam edir. Xammal. O şey ki, istehsalı üçün xüsusi əziyyət çəkməyə ehtiyac yoxdur. Həmçinin olan-qalan xüsusi əziyyət də yenə qara camaatın həyatı bahasına, bir də xarici transmilli neft baronlarının gətirdiyi, əvəzini isə min qat aldığı texnologiya hesabınadır. Çox danışmadan rəqəmlərə baxaq.

İlin ilk beş ayında xaricə satdığımızın cəmi 556 milyon dolları qeyri-neft məhsulları olmuşdur. Gördüyümüz kimi, bu, ümumi ixracın heç 10 faizi də eləmir. Bəs aqrar sektorun, regionların, yüngül sənayenin, nə bilim, səbət dalından giləs tökülməsinin inkişafı harda qaldı? Bu necə inkişaf ağacıdır ki, onun meyvəsi yoxdur, yalnız dekorasiyaya yararır?

Həmin dövrdə məişət soyuducularının idxalında 44,5 faiz azalma da mənəcə ölkədəki iqtisadi böhranın bir elementi, göstəricisidir. Ta içinə qoymağa nəse tapmırsansa, soyuducunu alıb boş-boşuna işlətməyin anlamı nədir? Eyni zamanda hesablama maşınları, blok və qurğularının idxalı 2,1 dəfə artıb. Maraqlı detaldır. Köhnə adamların yadına gələr, sovet vaxtı Leninin "Sosializm hər şeydən öncə uçotdur" aforizmini bütün mühasibat şöbələrində divara yapışdırırdılar. Guya hər boitun, hər buğda dənəsinin hesab-kitabını bilən dövlət idi, ancaq hamı oğurlayırdı, axırda da elə o oğurlar dövləti yıxdılar, çünki oğurlamağa artıq nəse qalmamışdı. İndi bizdə də belə çıxır sosializm qurulubdur, korrupsiyalar sistem hesablama maşınlarını çox getirir ki, təsərrüfatı, inkişafı sayə bilək. Halal olsun. Sən saydığını say, gör hökumət nə sayır.

Yeri gəlmişkən, saymaq məsələsində heç hökumət özü də bilmir bəzən nə sayır. Misal üçün, təzəlikcə deyirlər qanun düzəldilib, ona əsasən dövlət məmurlarının etik davranışına nəzarəti... Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) edəcəkdir. Sadə yazsaq, sənə bir məmur idarədə söyüş söysə, yaxud şikayətini peysərə versə (düşətlə təsadüf olsa da, bizdə bəzən belə olur) Məleykə xanımın idarəsinə şikayət eləyirsən, o da məmuru çağıraraq danlayır, töhmət verir, canını alır, nə bilim, türməyə basır - yalan olmasın.

DİM krizis zamanı abituriyent valideynlərindən pul qırmaq üçün publik hüquqi şəxs adlı əcaib bir quruma çevrilibdir və hüquqi baxımdan indi guya dövlət idarəsi sayılır. Dövlət məmuru bəs bu necə nəzarət edəcək? Elə bil adamın əlinə çərpələng verib cəbhə xəttinə göndərsən, tapşırırsan ki, get kəşfiyyata, bir neçə erməni əsgəri tut, getir. Məleykə xanımın yalnız bir əlacı qalır ki, vətəndaşa pis baxan məmuru dövlət qulluğuna imtahan verəndə kəssin, "iki" yazıb qovsun. Ancaq prosedür baxımından məmur imtahan verib işə girməli, sonra vətəndaşa çəp baxmalıdır. Çıxış yolu olaraq təklif edirəm DİM zəhmətkeşlərə qarşı etik davranmayan dövlət məmurlarının uşaqları universitetə test imtahanı verəndə onlara 15-20 bal yazıb heç peşə məktəbinə də buraxmasın.

İndi söz DSK-nındır. İlin axırına qədər yaxşı, totuq-motuq, piylənmiş rəqəmlər yetişdirin, camaatın gözü-könlü doysun.

Bu günlərdə Rusiya Dövlət Dumasının sədri Vyacheslav Volodin İrəvanda səfərdə olub. Səfərlə bağlı diqqət çəkən mühüm detallardan biri də - hansı ki, bu günədək erməni siyasi-ictimai və ekspert dairələrində qızgın müzakirə olunur - Volodin erməni tərəfinə rus dilini ölkədə ikinci dövlət dili kimi tanımaq təklifidir.

Rusiyalı spiker bunun Ermənistanı verən sürücülük vəsiqələrinin Rusiyada tanınması üçün əsas şərt olduğunu bildirib. Lakin rəsmi İrəvandan buna neqativ cavab gəlib. Ermənistan parlamentinin komissiya sədri açıq şəkildə bildirib ki, belə bir şey gözlənilmir. Yeni "Ermənistanı rus dilinə ikinci dövlət dili statusu verilməyəcək".

Musavat.com-un məlumatına görə, öz növbəsində Ermənistan parlamentinin sədri Ara Babloyan Volodinin görüşdə yerində rusiyalı həmkarına etiraz edib və bildirib ki, gündəlikdə belə məsələ durmur. "Rus dili Ermənistanın bütün məktəblərində tədris edilir. Ona görə də rus dilini bilmək tamamilə kifayət edir. Lakin tərəflər bu məsələyə gələcəkdə qayıtmaq barədə razılığa gəliblər", - deyərək əlavə edib.

Ancaq aydındır ki, sürücülük vəsiqəsi, sadəcə, motivdir. Əslində bununla rəsmi Moskva İrəvana mesaj verir ki, o, Ermənistanı rus dilinə, daha dəqiqi, Rusiyaya münasibətdən narazıdır. Bu narahatlığa əsas isə yətidir. Ona görə ki, işğalçı ölkə həqiqi mənada özünü monoetnik respublikaya çevirib və burada son illər həttə rus dili, rus dilliləri belə, güclü şəkildə sıxışdırılıb, rus məktəbləri isə barmaqla sayılacaq qədər qalıb.

Qeyd edək ki, Volodin Ermənistan səfərindən öncə Rusiya Dövlət Dumasının qəbul etdiyi qanuna düzəlişə görə, Rusiya ərazisində yalnız Belarus və Qazaxıstanın sürücülük vəsiqələri qüvvədə olacaq, çünki adicəkilən ölkələrdə rus dili ikinci dövlət dili statusuna malikdir.

Qazaxıstan və Belarus həm də Avrasiya İqtisadi Birliyi və Gömrük Birliyinin üzvləridir - Ermənistan kimi. Ancaq görüldüyü kimi, işğalçı ölkə Rusiyanın regionda yeganə forpostu olsa da, ona bu lütf tanınmayıb. Bu da Rusiyanın Azərbaycana silah satmasının ardınca Ermənistanı da güclü qıçıq yaradan ikinci faktı çevrilib. Neçə gündür ölkə gündəmini məşğul edən mövzulardan biri mehız budur.

"Ermənistan Avrasiya İqtisadi Birliyindən çıxmaq prosesinə başlamalıdır". Musavat.com xəbər verir ki, bu sözləri 1 in.am saytına açıqlamasında Ermənistan parlamentindəki "Erk" fraksiyasının üzvü Edmon Marukyan məsələ ətrafında durumu şərh edərkən söyləyib.

"Dövlət Dumasının qəbul etdiyi düzəlişə əsasən, yalnız Belarusdan və Qazaxıstandan olan sürücülərə Rusiyada işləməyə icazə verilir. Yeni Ermənistan vətəndaşlarının sürücülük hüquqlarına münasibətdə diskriminasiyaya yol verilib. Bu barədə bəlli olanda mən siqnal vermişdim ki, həmin qanunda hansısa gizli mesaj gizlədir ki, biz rus dilini ikinci dövlət dili kimi qəbul etməyə borcluquy. Bu narahatlıq Volodin açıqlamalarında da öz təsdiqini tapdı", - deyərək deputat bildirib.

İrəvana qarşı yeni "tələ" - Kreml işğalçının cilovunu çəkir

Ermənistanın Avrasiya Birliyinə qoşulması onun durumunu yaxşılaşdırmaq əvəzinə, Rusiyadan asılılığını artırıb; Moskva işğalçıya qarşı təzə şərtlər irəli sürür - Bakı üçün də ibrət...

"Ermənistan hakimiyyəti, sadəcə, özünü yandırma yaxşıdır, bu, rüsvayçılıqdır" - erməni deputat

Onun sözlərinə görə, Rusiya Dumasının qəbul etdiyi düzəliş bir daha sübut edir ki, Ermənistan hökuməti Rusiyaya həttə bu səviyyədə də onun suverenliyi əleyhinə addımlar atmağa imkan verir. "Bu, o deməkdir ki, Ermənistan iqtidarı o dərəcədə zəifdir ki, belə şeylərə imkan verir. Ermənistan hakimiyyəti, sadəcə, özünü yandırma yaxşıdır, bu, rüsvayçı vəziyyətdir", - deyərək erməni deputat əlavə edib.

Ancaq çətin ki, Sərkisyan özünü belə "xırda" şeylərə görə yandırın. Onun üçün erməni xalqının ümdə maraqları öndə olsaydı, Dağlıq Qarabağ məsələsində indiyədək radikal mövqə tutub ölkəsinin təcrid duruma düşməsinə, ermənilərin Rusiya və başqa ölkələrə kütləvi şəkildə qaçmasına bəiskar olmazdı. Sonuncu qadağa isə sözsüz ki, Ermənistanın ailələri üçün sürücülük eləməklə çörəkpulu qazanan bir çox erməni miqrantlara zərbə olacaq. Bəlli məsələdir ki, onlar işsiz qalmaq təhlükəsi ilə üzleşiblər və geriye dönmək zərurəti qala bilərlər. Erməni əhalinin dolanışı isə həm də xeyli dərəcədə Rusiyadan gələn pul transfertləri hesabına təmin olunur.

Bu fakt Rusiya ilə Ermənistan arasında həttə rəsmi səviyyədə də gizli bir gərginliyin yaşandığını göstərməklə yanaşı, işğalçı ölkənin Avrasiya Birliyi ilə bağlı ümidlərinin də puç olduğuna dəlalət edir. Fakt odur ki, bu quruma üzvlüklə Ermənistanın iqtisadi-sosial durumu əsla yaxşılaşmayıb. Əksinə, pisləşməkdə davam edir və ən önəmli, son vaxtlar Qərbə (NATO və Avropa Birliyinə) san tez-tez boylanan

İrəvana qarşı Moskvanın yeni-yeni tələbləri üzə çıxıb. Görünür, Rusiya öz vassalının cilovunu çəkmək qərar verib.

Demək, Azərbaycan üçün də Avrasiya Birliyinə üzvlüklə

bağlı götürüləsi müəyyən ibrət dərsləri var. Necə deyirlər, "Şər deməsən, xeyir gəlməz". Suverenliyimizə nöqtə qoyacaq Avrasiya yolu bizə lazımmı?

□ Analitik xidmət

Jirinovski Bakıda yediyi çörəyi itirdi

O, Qarabağ və digər münaqişələr haqda: "Hamısı Rusiyaya birləşməlidir"

Rusiya Liberal-Demokrat Partiyasının (LDPR) lideri Vladimir Jirinovski növbəti dəfə keçmiş sovet respublikalarının münaqişələrin həlli ilə bağlı özünün "oriqinal" ideyasını irəli sürüb.

Virtualaz.org Rusiya KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, Jirinovski iyulun 19-da Dövlət Dumasında jurnalistlərlə söhbətində bu münaqişələrin həllinin yeganə yolunun "bütün respublikaların yenidən vahid dövlətin tərkibinə qayıtması" olduğunu bildirib.

"Bizdə Donbas, Dnestryanı, Abxaziya, Osetiya, Qarabağ əzab çəkir. Həll yolu birdir-ancaq vahid ölkənin bərpası, bunsuz qan və zorakılıq hələ onilliklər bundan sonra davam edəcək"-Jirinovski deyib.

LDPR lideri hesab edir ki, ölkələrin birləşməsi ancaq referendum yolu ilə olmalıdır. Onun fikrincə, keçmiş SSRİ-nin heç bir respublikası yenidən Rusiya ilə birləşib vahid ölkədə yaşamaqdan imtina etməz. "Referendum yolu ilə vahid böyük ölkə. Normal referendumda hamı, o cümlədən Pribaltika SSRİ sərhədlərinə qayıdacaq"-Jirinovski bildirib.

LDPR lideri bundan əvvəl də bir neçə dəfə Qarabağ münaqişəsinin həll yolu kimi "Azərbaycan və Ermənistanın Rusiyaya birləşməsinə" təklif edib.

Ermənistan rəhbərliyinin ikili oyun oynadığı, Rusiya və Qərb arasında "şpaqat vəziyyəti"ndə qaldığı növbəti dəfə sübut olundu. Belə ki, İrəvan iyulun 30-da Gürcüstanda start veriləcək NATO hərbi təlimlərinə qatılmağa qərar verib.

Məlumatla görə, "Layihli tərəfdaş 2017" kod adlı təlimlər avqustun 12-dək davam edəcək. Paytaxt Tiflisin yaxınlığındakı Vaziani aerodromunda start götürəcək təlimlərdə Gürcüstan, ABŞ, Böyük Britaniya, Almaniya, Türkiyə, Sloveniya, Ermənistan və Ukraynadan 2.8 min hərbiçinin iştirak edəcəyi gözlənilir. Açıqlamalardan bəlli olur ki, təlimlərin açılışında məxsusən ABŞ-ın vitse-prezidenti Mayk Pensin iştirakı gözlənilir.

KTMT, Gömrük İttifaqı və Avrasiya İqtisadi Birliyinin üzvü olan, quru və hava sərhədlərini Rusiyanın ixtiyarına verən, öz ərazisində Rusiya hərbi bazasının, birgə hərbi birləşmələrin mövcudluğu ilə barışmağa vadar olan işğalçı ölkənin birdən-birə NATO təlimlərində görünməsi səbəbsiz ola bilməz. Bir sıra hallarda Ermənistan Rusiyaya şantaj məqsədilə Avropa Birliyi və NATO ilə əməkdaşlıq məsələlərini qabardır, üstəlik, ölkədə anti-Rusiya bəyanatları daha ucadan səslənməyə başlayır. Bu mənada son təlimlərin Kremlə ünvanlı şantaj məqsədli olduğunu güman etmək olar.

Ermənistan prezidenti son müsahibəsində Rusiyanın Azərbaycana silah satmasından dolayı narahatlığını ifadə etmişdi. Lakin prosesləri daha dərinə tahlil edəndə İrəvanın bu "cəsareti"nin arxasında əslində Kremlin iradəsinin dayandığını söyləmək mümkündür. Hazırda Rusiya Gürcüstanı bölüb-keçməklə Ermənistanı quru yolla dəhliz açmağı hədəfləyib, bu, həm də işğalçı ölkənin blokadan çıxarılmasına, eyni zamanda Qarabağda müharibənin başlanacağı təqdirdə onu xilas etməyə xidmət edir. Belə bir vəziyyətdə İrəvanın Moskvadan qopması onun intiharı demək olar.

NATO ilə münasibətlərə üstünlük verən Azərbaycanın bu təlimlərə qatılmaması da sual doğurur. Onu da xatırladaq ki, Azərbaycan müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıqov may ayında Brüsseldə NATO-nun mənzil qərarında Alyansın Hərbi Komitəsinin "Qətiyyətli Dəstək" formatında Baş Qərargah rəisləri səviyyəsində keçirilən görüşündə iştirak

etmişdi. Lakin Azərbaycan ordusunun Gürcüstandakı NATO təlimlərinə qatılmamasının səbəbləri barədə hələlik rəsmi izahat yoxdur.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli qəzetimizə dedi ki, NATO rəsmilərinin bu ilin mart ayında "Layihli tərəfdaş 2017" təlimləri ilə bağlı verdikləri açıqlamada iştirakçı ölkələrin sırasında Azərbaycanın da adı

Gürcüstanda keçiriləcək hərbi təlimlərində iştirak etməməsinin səbəblərindən biri ölkəmizin Qoşulmayanlar Hərəkatına üzvlüyü ilə bağlı ola bilər: "Ola bilsin ki, Bakı bununla kollektiv hərbi əməkdaşlıq modelindən birtərəfliyyətə keçməyi nümayiş etdirmək istəyir".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov isə "Yeni Müsavat" a

doğuran başqa bir məsələ var. Ermənistan bu addımları razılaşıb atır, ya sərbəst şəkildə qərar verir? Məncə, rəsmi İrəvan burda daha çox ikibaşlı oyun oynamağa üstünlük verir. Və yaxın zamanlarda biz bunun bəzi nəticələrini də yaqin ki, görəcəyik. Burada daha çox şantaj elementləri görünür. Və yaqin ki, ermənilər bu minvalla bir ne-

Ermənistan xilaskarını satır? -

İşğalçı ölkədən hiyləgər gediş

Gürcüstandakı NATO təlimlərində Azərbaycanın iştirak etməməsinə maraqlı yanaşma; **ekspert:** "Torpaqlarımızı işğalda saxlayan bir ölkə heç vaxt "layihli tərəfdaş" ola bilməz və Azərbaycan düz edib qatılmayıb..."

çəkildi: "Son məlumatlardan isə bəlli olur ki, hərbiçilərimiz bu təlimlərdə iştirak etməyəcək. Bu təlimlərdə ölkəmizin iştirak etməməsinin səbəbi barədə məlumatım yoxdur". Ermənistanın NATO-nun təlimlərində iştirakına gəldikdə isə Mirzəbəyli dedi ki, işğalçı ölkə bir qayda olaraq alyansın bütün tədbirlərində fəal iştirak edir: "NATO ilə Ermənistanın əməkdaşlığı bəzi digər tərəfdaş ölkələrlə müqayisədə kifayət qədər yüksək səviyyədədir. Ermənistanın NATO ilə yaxından əməkdaşlıq etməsinin Rusiyanın razılığı ilə baş tutduğunu deyə bilmərəm. Ola bilsin ki, hansısa ordaq razılaşma var. Yaxud Moskvada bu əməkdaşlığı Rusiyanın Ermənistanın hərbi-siyasi mövcudluğuna təhlükə saymır və forpostunun bəzi maneə xarakterli hərəkətlərinə göz yumur. Zənnimcə, burada ittiham olunması tərəf daha çox NATO-dur. Çünki başqa bir hərbi-siyasi blokda təmsil olunan ölkənin "layihli tərəfdaş" adlanan təlimlərə cəlb edilməsi simasız və riyakar yanaşmadır".

Politoloq hesab edir ki, Azərbaycanın NATO-nun

bildirdi ki, bir neçə gündən sonra Gürcüstanda start veriləcək budəfəki NATO hərbi təlimləri sayca üçüncü olsa da, bu tədbirin bəzi incə məqamları diqqəti cəlb etməkdədir: "Layihli tərəfdaş 2017" kod adlı təlimlər avqustun 12-dək davam edəcək və əvvəlki təlimlərdə aktiv iştirak edən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri budəfəki təlimlərdə hələ ki iştirakçılar arasında yoxdur. Səbəblər müxtəlif göstərilərsə də, məncə, burada Ermənistan tərəfinin birdən-birə NATO təlimlərinə maraqlı və həvəs göstərməsi faktoru da mövcuddur. Sözsüz ki, Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxlayan Ermənistanla heç vaxt "layihli tərəfdaş" ola bilməz və hesab edirəm ki, bizim tərəf düz edib ki, bu bədnam və hiyləgər oyunlar ustası olan ermənilərlə bir araya gəlməyə razılıq verməyib".

Ü.Cəfərov inanır ki, Ermənistanın bu özfealiyyəti rəsmi Moskvadan qarşılaşsın: "Ən azından Rusiya ilə münasibətləri o qədər də isti olmayan Gürcüstan ərazisində keçirilən bu təlimlərdə KTMT üzvü olaraq Ermənistanın fəal iştirak arzusu Sərkisyan və ətrafı üçün yaqin ki, fəsadlıq ötürməyəcək. Həmçinin İrəvanın Rusiya üçün hər mənada problemləri olan Gürcüstan, ABŞ, Böyük Britaniya, Almaniya, Ukrayna kimi dövlətlərlə bir araya gəlib təlimlərdə iştirak etməsi heç də Moskvadan bəyənilməyəcək. Bir sözlə, Ermənistanın bu qərarı yaxın zamanlarda hansı nəticələrə gətirib çıxaracağını şahidi olacağıq. Şəxsən mən o qədər də yaxşı hal olacağını düşünmürəm. Bu, özünü cəbhə bölgəsində də yaqin ki, göstərəcək".

çə məqsədlərinə çatmaq istəyirlər. Həm Rusiyaya şantaj edir, həm də NATO-ya hardasa ümid verir ki, siz bizə bir az maddi dəstək olun, biz ola bilsin ki, gələcəkdə Rusiya ilə münasibətlərə nəzər salaq".

Ü.Cəfərov inanır ki, Ermənistanın bu özfealiyyəti rəsmi Moskvadan qarşılaşsın: "Ən azından Rusiya ilə münasibətləri o qədər də isti olmayan Gürcüstan ərazisində keçirilən bu təlimlərdə KTMT üzvü olaraq Ermənistanın fəal iştirak arzusu Sərkisyan və ətrafı üçün yaqin ki, fəsadlıq ötürməyəcək. Həmçinin İrəvanın Rusiya üçün hər mənada problemləri olan Gürcüstan, ABŞ, Böyük Britaniya, Almaniya, Ukrayna kimi dövlətlərlə bir araya gəlib təlimlərdə iştirak etməsi heç də Moskvadan bəyənilməyəcək. Bir sözlə, Ermənistanın bu qərarı yaxın zamanlarda hansı nəticələrə gətirib çıxaracağını şahidi olacağıq. Şəxsən mən o qədər də yaxşı hal olacağını düşünmürəm. Bu, özünü cəbhə bölgəsində də yaqin ki, göstərəcək".

□ E.PAŞASOY

Ruslar niyə təşvişdədir və ya Avrasiya İttifaqı kimin nəzarətinə keçir?

Hüseyinbala SƏLİMOV

Rusiya özünün geosiyasi ambisiyalarını yenidən aktuallaşdırmağı bacarsa da ölkənin içində yenə təşviş var. Ona görə ki, iqtisadi, hətta demografik göstəriciləri ildən-ilə azalmaqdadır və hətta ən patriotik iqtisadçılar belə ən azı yaxın dövr üçün ölkələrinin sıçrayış edib dünyanın texnoloji cəhətdən inkişaf etmiş dövlətlərinin sırasında yer alacağını qətiyyətlə güman etmirlər. Əksinə, ölkə iqtisadiyyatının əbədi girdaba sürükləndiyi haqda proqnozlar daha çox təsadüf olunur.

Bəlkə də elə bunun nəticəsidir ki, Rusiya ne qədər çalışsa da özünə üçün cızdığı geosiyasi fəzanı doldura bilmir. Məsələn, başa düşürlər ki, dünyada neft və qaz ehtiyatları azaldıqca Yaxın Şərqi önəmi artır, ona görə də bura qarmaq atmağa cəhd edirlər, hətta uzun müddət Suriyada qoşun və hərbi texnika saxlamağa çalışırlar. Amma bunun üçün müəyyən iqtisadi resurslar zəruridir, belə imkanları yoxdur. Bir neçə dəfə yazmışam ki, elə Dağlıq Qarabağ probleminin də həllinin müşkülə çevrilməsi haradadır bu amillə bağlıdır.

Gürcüstanı götürsək, o, Avropa ilə bağlı siyasi niyyətlərini gizlətmir və açıq şəkildə onunla inteqrasiyaya can atır. Amma Azərbaycan belə deyil, nə NATO, nə də AB ilə bağlı ciddi planı yoxdur, bu regionla əməkdaşlığını daha çox enerji vektoru üzərində qurur, qalan məsələlərdə isə yaxın qonşuları ilə əməkdaşlığa üstünlük verir. Güman etmək olardı ki, Bakının səmimiyyəti haradadır Moskvaya əmin etməlidir. Amma yox, Moskvaya inanmaq istəmir, əvəzində Qarabağ problemi vasitəsilə Bakıya da siyasi orbitində saxlamağa cəhd edir. Niyə görə? Ondandır ki, bizə və özünə, ələlxüsus da özünə heç arxayın deyildir.

Ruslar başa düşürlər ki, ölkələri nə siyasi, nə geosiyasi nöqtəyi-nəzərdən, nə mədəni, nə də iqtisadi-texnoloji amillərə görə artıq hətta qonşuları üçün də cəlbəddi deyildir və kiçik bir siyasi yenilik, məsələn, qonşularında siyasi konfiqurasiyanın dəyişməsi onun bölgədəki hegemonluğuna son qoyar və bu regiona da NATO-nun, eləcə də digər Avropa institutlarının yolunu açar. Ona görə narahat və inamsızdırlar...

Elə bəhs edəcəyimiz digər məsələ də bununla bağlıdır. MDB məsələsi özünü doğrultmayan sonra Rusiya hiss edəndə ki, Avropa Birliyinin postsovet ölkələri ilə əlaqələri institusional və real məzmun alır, dərhal Avrasiya İqtisadi Birliyi ideyasını ortaya atdı. Amma bir azca əvvəldə dedik ki, onun özünə üçün cızdığı geosiyasi və geoiqtisadi fəzanı doldurmaq və müəyyən birliyin həqiqətən də real iqtisadi motoru olmaq gücü yoxdur.

Bəlli müddət keçməsinə rəğmən Avrasiya İttifaqının real nəticələrə gətirib çıxarmaması bir tərəfə, Rusiya bu regionda da əsl rəqiblə üzleşib və bu rəqib Çindir...

Bu günlərdə rusiyalı analitiklərin Çinlə Rusiyanın Avrasiya İttifaqındakı rəqabətinə dair materialını oxudum. Çin artıq "döşəyi Rusiyanın altından çəkməkdədir". Ədədlər də göstərir ki, o, bütün parametrlərə görə Rusiyaya bu məkanda udur və Rusiyanın geoiqtisadi layihəsi sayılan Avrasiya İttifaqı dö-nüb lap xalis "Çin mali" olur...

Ona görə də rusların təlaşı aydındır. İqtisadi cəhətdən hətta ABŞ-ın dabanını tapdandan Çinlə rəqabət aparmaq iqtidarında deyillər. Onları əsasən də belə bir tendensiya narahat edir ki, Çin iqtisadi modeli nikbin proqnozlara əsas verir, Rusiya iqtisadiyyatı haqqında isə bu sözləri demək olmur. Yəni gələcək də Rusiyanın xeyrinə işləmir. Çin və Rusiya liderlərinin bir neçə ildə 22 dəfə görüşməsi və "Böyük 20-lər" in sammiti ərəfəsində Çin liderinin Moskvaya baş çəkməsi də sakitləşdirmir onları və heç təsadüfi deyil ki, D.Tramp Çinlə ilk dəfə problem yaradanda və ABŞ üçün Çinin daha "təhlükəli" olduğuna işarə edəndə ruslar dərhal onunla bir ittifaqda olmağa, Uzaq Şərq vektorlarını Çindən Yaponiyaya yönəltməyə hazır olduqlarını nəzərə çarpdırmağa çalışdılar...

Qalır nüvə silahı. Amma Şimali Koreyanın da belə silahı var, onlar da yeməyə çörək tapmasalar da, çox uğurlu raket uçuşları həyata keçirirlər. Di gəl ki, nüvə silahı ən yaxşı halda Koreya rejiminin ömrünü uzatmaq iqtidarındadır...

Ola bilsin, bu silah rus imperiyasını bir müddət də hifz edəcək, amma əbədi olmayacaq bu...

Sonda bir detali də qeyd edim. Deyilənlərin kontekstində Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin necə önəm kəsb etdiyi bir daha aydın olur. Elə bu səbəbdən istərdik qarşıda Türkiyə siyasətçiləri bu haqda da düşünsün. Gözləməkdən yorulduq axı...

Tarixi təcrübə göstərir - iyun ayı müharibə tanrısının sevib-seçdiyi, geninə-boluna şenləndiyi bir aydır. 1941-ci ilin 22 iyun günü alman-faşist təyyarələri səmada bir-iki dairə vurduqdan sonra yırtıcı quzğun dəstəsi kimi aşağı şığıyırlar. İlk olaraq Kiyevi amansız bombardmana məruz qoyurlar, sonra Ukraynanın digər şəhərlərini.

2017-ci ilin 27 iyun tarixində... qəribədir, yenə iyun ayında Kiyev növbəti dəfə belə amansız, gözlənilməz, qəfil bombardmana məruz qalır. Ancaq bu dəfə havadan deyil, internet şəbəkələrindən.

Əvvəlcə "Borispol" hava alanının mərkəzi məlumat lövhəsi qəfil sönür. Əli biletli hava sənişinləri qalırlar gözlərini döyə-döyə. Bilmirlər hara, hansı ünvana müraciət etsinlər.

Az sonra təxribatın miqyası daha da genişlənir. Ukrayna Nazirlər Kabinetinin saytı qəfil donub iflic olur. Ardınca eyni taleyi bir çox ölkə telekanalları, hətta FM dalğalarındakı radiolar da yaşayıb qəfil xırp səslərini kəsirlər. Sonra ekranlardan hər cür görüntü silinir. Tamaşaçılar qara ekranla tək-tənha qalıb başlarını itirirlər. İsteyirlər sosial şəbəkələrə girməyə. Bu da alınmır. Ölkə prezidenti Petr Poroşenko, bir dəfə cəhd edir öz əl telefonunu açmağa, iki dəfə... Görür, yox eyyyy...bu həna əvvəlki hənaldardan deyil. Görür, bütün ölkə ərazisində mobil xəbərləşmə xətləri qatışıb, girib bir-birinin qarınına. Ölkədə it yiyəsini tanımır.

Bir-iki saata bəlli olur ki, ölkəni silkələmiş, iflic vəziyyətinə salmış "Petya.A" bilgisayar virusu pul tələb edir öz çox saylı qurbanlarından. Deyir, pozduğum sənədləri yenidən bərpa etmək su içmək qədər sadədi mənim üçün. Əliniz cibinizdə olsun. Filan ünvana "n" qədər pul köçürün, vəssalam.

Başlıqlı Ukraynanın köməyinə ilk olaraq özünü Almaniyaya hakerləri çatdırırlar. Rabitəsiz qalmış Ukrayna hökumətinə xüsusi hostinq-yəni yeni telekommunikasiya xətti təklif edirlər. "Microsoft"un təhlükəsizlik sistemi də bu vaxt yaxasını kənara çəkmir. Ukraynaya qarşı bu kiber hücumun "M. E. doc" yenilənmə proqramından başladığını cəmi iki-cə saata bütün dünyaya sübut edirlər. Proqram müəllifi - "IT Ekspert" şirkəti, tezliklə öz saytında elədikləri qələti boynuna alsada, az sonra fikrini dəyişir. Sonrakı elanlarında deyir bəs biz deyilik

Dünyanı lərzəyə gətirən dəhşətli müharibə başlayıb

Rusiya öz haker qrupları ilə bəşəriyyət üçün növbəti təhlükə yaradıb; kiberhücumlar ölkələri iflic edir, bütün elektron sistemi çökdürür

bu biabırçılığın müəllifi. Təqsirkarı başqa ünvarda...

Rusiyada axtarın.

İLKİN İZ: Bu vaxt jurnalistlərin yadına düşür ki, hadisədən cəmi-cümlətən üç saat öncə Kiyevdə amansız bir partlayış baş verib. Nəticədə Ukrayna təhlükəsizlik sistemi rəhbərlərindən biri - polkovnik Maksim Şapoval öz avtomobili ilə birgə partladılaraq havaya sovrulub. Tikəsi belə tapılmayıb. Həmin bu xüsusi təyinatlı zabit, Donbasdakı bir çox məxfi əməliyyatların müəllifi, fəal iştirakçısı kimi tanınmış bədbəxt Ukraynada. Partlayışdan iki saat sonra Ukrayna Təhlükəsizlik və Müdafiə Şurası sədri Aleksandr Turçinov bəyanatla çıxış edərək görün bir nə deyib: "**Ukrayna Konstitusiyası günündə Kiyevdə Rusiya tərəfindən iki partlayış törədildi. Birincisi dar təyinatlıydı, ikincisi geniş. Biri, zabitimizi qətlə yetirdi, digəri isə ictimai həyatımızı. Deməzdim vəziyyət çıxılmazdı. Əlimizdən gələni edirik. Ukraynaya qarşı kiber müharibə başlayıb**".

DƏSTİ-XƏTT EYNİDİR:

Biz uşaq deyilik. Çörəyi çoxları kimi qulağımızla yemirik. Bilirik "Petya.A" virusu özba-

şına, kor-təbii yaranmayıb internet cəngəlliklərində. Müasir müharibələr, yadda saxlayın, kibersavaşırsız ötürmür. Aqlınızı başınıza yığın, həqiqətin göz bəbəkləri içinə baxmaqdan çəkinməyin - Ukraynaya qarşı əməli-başlı müharibə elan edilib deyəsən. Hələlik biz bu müharibənin kiber fəslini, mövsümünü yaşasaq da, uzaq ufuqlardakı tüstü-dumanı indidən görürük. Bilirik sabah bu qara duman pərdəsi tək-cə Ukraynanı deyil, Azərbaycanı da sara bilər.

Əslinə qalsa, bu gün Ukraynanın başına gətirilən müsibətləri düz 10 il öncə oxşar şəkildə bir başqa ölkə - Estoniya da yaşayıb. Müəllifi də eynidir bu məxfi kiberəməliyyatların - vətənpərvər rus balası Konstantin Qoloskokov!

Rusiya QRU-nun bu məxfi əməkdaşı kibercasusluq, kibertəxribatlar üzrə dünya çapında ilk top onluğa daxil idi bəlkə də. Bu Qoloskokov kiber müharibə sahəsində ilk təcrübəsini 2007-ci ilin aprelində, Estoniyada qazanıb. O vaxt, sovetdən-qalma "Naməlum əskər" in tunc heykəli Tallinn küçələrindən yığışdırılıb zibilliyə atılarda ələm deyir bir-birinə. İki gün Tallinn küçələrində it yiyəsini tanımır. Sonra Esto-

niya bütünlüklə rus hakerlərinin sarsıdıcı, dağıdıcı hücumlarına məruz qalır. Qoloskokov tülküdü, bilir məxfi sənədləri məhv etməkdənsə, sadəcə, bu sənədləri əks məzmunlu digərləri ilə əvəzləmək daha düzgündü. Yəni o, məxfi sənədləri oğurlamır, sadəcə, redəktə edir, yanlış məlumatlarla yükləyir. Nəticədə istifadəçilər bu sənədlərə aldanıb axırda min cür zibilə düşürlər.

Bu sahədə o, öz ilk addımını bayaq dediyimiz kimi Estoniyada atıb. Günahkarın-Estoniya baş naziri Andrus Ansipin saytında yerləşdiyi saxta sənəddə guya Rusiyadan üzr istəyib. Sənəd olduqca inandırıcıdır. Andrus Ansipin o vaxtdan bəri kimi qarşısında görse bərk diksinir. Başlayır qışqırmağa ki, bəs bu sənəd iftiraqdır, saxtadır. Bəs mən bu sözləri deməmişəm. Əclaf Qoloskokovu görüm ilan vursun. Məni bütün silahdaşlarımla düşmən etdi axırda...

Ukraynada da Qoloskokov eyni əclaflığı təkrarlayıb. Aldadıcı görüntü yaradıb guya bu kibertəxribatlar Rusiyanın deyil, sabiq vergi naziri Aleksandr Klimenkonun qarına əməlləridir. Sonra mətbuatda xəbər yayıb bəs Klimenko Ukrayna xəzinəsin-

dən 12 milyard dollar pul mənimseyib. Özü də tək deyil, filankəslərin yardımı, iştirakı ilə.

DDOS-HÜCUMLAR:

Estoniya o vaxt bu kibər hücumlarla tək bətek qalanda çətin duruma düşür. Bəlli olur ki, ölkədə bir sayt belə işləmir - banklar ödənişləri qəbul edə bilmirlər, təcili yardım heyətləri Tallin küçələrində sağa-sola vurnuxur, bilmirlər hara üz tutsunlar. Qatarlar yerində mıxlanıb, qalib, təyyarələr havaya qalxa bilmir. Bank kartlarının istifadəçiləri öz hesablarına girib pul çıxara bilmirlər.

Tezliklə Estoniya müdafiə naziri Yaak Aavilsoo mətbuata açıqlama verərək deyir: "**Estoniya, genişmiqyaslı kiber hücumu məruz qalıb. Bank kartları dönüb plastik tullantıya. İşləmirlər. Bütün suallarınızı Hillar Aarelaide-Estoniya Dövlət Kompüter komandası sədrinə ünvanlayın. Mən gücsüzəm. Oxşar haker hücumları dünyada DDOS hücumları adlanır. Allah bizə kömək olsun**".

Estoniya-Rusiya kiber müharibəsi nəticəsində hər iki dildə yeni bir kəlmə - "xaktivist" sözü yaranır. "Xaktivist"lər, kibermüharibələrdə dövlət tərəfində döyüşən bilgisayar aktivistləridir. Qara

hakerləri aşkarlayıb müəyyən edir, sonra cəhənnəmə göndərilir.

ZARAFAT: Qoloskokovun tülkülüyü bu nöqtədə hələ bitmir. Əksinə, sonra daha da geniş miqyas alır, vallah. O, sadələhv estonlara yanlış bir iz atır. İzi götürən estonlar elə bilirlər Tallindəki rus kəşfiyyatının məxfi mənzilini aşkarlayıblar. Bəs guya rus kəşfiyyatının baş əlaqələndiricisi məhz bu ünvan-dan hərəkət edib Estoniyanı çökdürür. Müvafiq ünvana gələn xüsusi təyinatlılar qapını sındırıb içeri girəndə görürlər bilgisayar önündə gözü eynəklili 19 yaşlı zəif, sısqqa bir rus balası əyləşib. Tünd qəhvədən içə-içə internetdə

hakerlik edir. İddia edir ki, bütün Estoniyanı məhz o diz üstə çökdürüb.

XÜSUSİ QEYD: İnternet təhlükəsizliyi üzrə Avropa xartiyasını Çin ilə Rusiya indiyədək imzalamaıyıb. Səbəb aydındı. Bu ölkələr üçün kibermüharibələr ən ciddi, strateji sahələrdi. Moskva, Pekin qanlı müharibələri qansız kibermüharibələrlə əvəzləməyə hazırlaşır, deyəsən. Öz orduları tərkibində nəhəng kiber hissələr yaradırlar.

QƏTƏR NÜMUNƏSİ: Qoloskokovun təcrübəsi, dəsti-xətti bu yaxınlarda Qətərə qarşı işlənilib. Ölkənin dövlət sənədləri arxivinə girən qara hakerlər ora bəzi saxta sənədlər yerləşdiriblər. Sənədlərdə guya Qətərin İranla, beynəlxalq terrorçularla əməkdaşlığı təsdiq olunur. Nəticə çox acınacaqlıdır. Körfəz ölkələri Qətərə qarşı ultimatum səsləndiriblər. Deyiblər, özünü yığışdır, yoxsa...

Gördüyümüz kimi, kibermüharibələr indi həyatımızın tərkib hissəsinə çevrilib. Növbəti Qarabağ savaşı da hakerlərsiz ötürməyəcək.

Ehtiyatlı olaq. Biz indi çox güclü antivirus proqramlarına möhtacıq.

□ **Həmid HERİSÇİ**

Qarabağ danışıqlarını daldan çıxarmaq hələ ki mümkün olmur. Bir yandan, işğalçı Ermənistanın tərribatçı və pozucu mövqe tutmaqda davam etməsi, digər yandan isə vasitəçi dövlətlərin problemin həlli yönündə yetərli səylər göstərməməsi və yalnız növbətçi bəyanatlar verməklə kifayətlənməsi nizamlama prosesində müsbətə dönüş yaratmağa imkan vermir.

Ötən həftə Brüsseldə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri arasında keçirilən növbəti görüşün nəticəsi bitməsinin kökündə bu iki amil dayanır. Nə qədər ki, belə görüş xətrinə görüşlərin keçirilməsi əsas hədəf olacaq, o zamanadək də Qarabağ ixtilafının sülh yolu ilə nizamlanması əlçatmaz olaraq qalacaq.

Bes getdikcə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında müharibə, yoxsa sülh ehtimalları artır? Siyasi və hərbi ekspertlərin bu yöndə proqnoz və açıqlamaları təəssüf ki, nikbinlikdən uzaqdır.

"Hərçənd artıq adiləşən Məmmədیارov-Nalbəndyan görüşləri nəticəsizdir, ancaq vacibdir". Musavat.com-un məlumatına görə, bu barədə rusiyalı tanınmış hərbi ekspert Pavel Felqenqauer tert.am erməni nəşrinə müsahibəsində nazirlərin danışıqlar prosesini canlandırmağa yönəlməsi son təmasını şərh edərkən deyib.

"Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşü nəticəsizdir, ancaq bütövlükdə heç görüşməməkdənsə görüşmək lazımdır. Fikrimcə, tərəflər hələ ki Qarabağ konfliktinin nizamlama variantlarını müzakirə edirlər, ona görə də təmaslar nəticəsizdir", - deyə Felqenqauer qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağa situasiya partlayış həddinə çatıb və genişmiqyaslı müharibənin bərpası ehtimalı olduqca böyükdür. Bununla belə, rusiyalı ekspert hesab edir ki, ATƏT-in Minsk Qrupu və fəvqəldövlətlər tərəfindən münaqişə tərəflərinə məsələnin nizamlanması yönündə təzyiqlər yoxdur, çünki onların başı "başqa problemlərə" qarışıb.

"Bəs partlayış həddinə

çatmış situasiyadan necə qaçmaq olar" sualına cavabında isə hərbi ekspert deyib: "Siyasi qərarlar lazımdır. Eskalasiyanın azaldılmasına yönəlməş öhdəlik lazımdır. Əks halda, müharibə qaçılmazdır. Lakin mən hələ ki belə sistemli yanaşmalar görmürəm".

Ancaq analitikin problemin həlli üçün "münaqişə tərəflərinə təzyiq etmək lazımdır" fikri ilə razılaşmaq mümkün deyil. Daha doğrusu, təzyiq etmək vacibdirsə, bu, müstəsna olaraq, işğalçı tərəfə - Ermənistanla edilməlidir. Çünki beynəlxalq hüququ pozan, qonşu ölkənin 20% ərazisini işğal edən məhz Ermənistanıdır, Azərbaycan yox. Azərbaycanın ən böyük güzəştli illərdə işğal rejiminə dözümlü göstərən sülh danışıqlarında iştiraka razı olmasındır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağa dair erməni işğalçı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasını tələb edən 4 məlum qətnaməsi də müstəsna olaraq, İrəvana ünvanlanıb.

Əfsus ki, nəinki təcavüzkar Ermənistan, artıq ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr dövlətləri də bu və digər səbəblərdən (xristian amili, dünya erməni lobbisinin təsiri və s.) reallığı görməzlikdən gəlir. Əks halda, cırdan Ermənistan təzyiqlər və sanksiyalar yolu ilə çoxdan öz yerində oturdular, yaxud Azərbaycana imkan verirdilər ki, öz torpaqlarını güc yolu ilə, elə həmin BMT qətnamələri əsasında azad eləsin.

İstənilən halda, Azərbaycanın tək yolu - hərbi və itisadi cəhətdən güclənmək, güclənmək və yenə güclənməkdir. Eyni zamanda dünya çapında dost-müttəfiqlərimizin sayını artırmaq və ölkəmizin daha təhlükəsiz sistemdə yer alma-

buyurur ki, postsovet məkanında bütün münaqişələr bir zəncirin həlqələridir. Lakin onun açıqlamasında belə bir məqamla qətiyyətlə razılaşmaq olmaz ki, guya bu münaqişələrdən çıxış yolu yoxdur. Çıxış yolu var, özü də çox sadə: Rusiya həmin konfliktləri körükləməkdən, SSRİ-ni bərpa etmək planlarından vaz keçsin. Vəssalam.

Rusiya Prezident Administrasiyasının keçmiş əməkdaşı, iqtisadçı və müxalif siyasətçi Dmitri Nekrasov isə Ukrayna nəşrinə müsahibəsində separatçı Donbas bölgəsindəki vəziyyətlə bağlı danışarkən Qarabağ məsələsini də yada salıb (virtualaz.org). Qeyd edək ki, D.Nekrasov

Rusiya postsovet məkanındakı münaqişələrin girovuna çevrilib

Onlardan qurtulmağın yolu ilk növbədə Dağlıq Qarabağ ixtilafını nizamlamaqdan keçir; Moskva "daşları nə vaxt yığmağa" başlayacaq? **Hərbi ekspert:** "Qarabağda genişmiqyaslı müharibənin bərpası ehtimalı olduqca böyükdür..."

sını təmin etmək əsas hədəflərimizdən olmalıdır. Nəhayət, Rusiyanın regiondakı, münaqişə ilə bağlı maraqlarını, davranışlarını diqqətlə izləmək zərurəti var. Çünki Azərbaycana ən böyük təhlükə hər necə olmasa, Ermənistandan yox, onun arxasında duran Rusiyadan və Rusiyanın regional maraqlarından qaynaqlanır. Kremlin əsas maraqları sırasında isə bəllidir ki, Azərbaycanı geridönməz şəkildə öz siyasi-hərbi orbitinə qaytarmaq, hətta SSRİ-ni bərpa etmək hədəfi də var və Qarabağ konfliktini kimi məsələlərdən də o, öncəliklə bu yöndə istifadə edir.

Təsədüfi deyil ki, postsovet məkanındakı heç bir etnik-ərazi münaqişəsi bu günədək həll edilməyib - çünki onların hamısının memarı Rusiyanın özüdür. Belə görünür ki, Moskva "parçala, hökm sür" siyasətini davam etdirmək niyyətindədir. Ukraynanın Şərqi, Rusiya sadıq separatçı qüvvələrin nəzarəti altında olan ərazilərdə yeni bir kvazi-dövlətin - "Malorossiya"nın yaradılmasının elan olunması və Ukrayna dövlətinin varlığını inkar edilməsi buna növbəti sübutdur.

Diqqətçəkicidir ki, Qərbin

Moskvanı bunu pisləməyə çağırmasına rəğmən, rəsmi Kreml hadisəyə susqun reaksiya verib. Prezident Putinin mətbuat katibi Dmitri Peskov yalnız bunu deyib ki, "məsələyə hələlik reaksiya bildirilməyəcək, çünki mövzunu öyrənməyə ehtiyac var".

Bununla da Moskva bir daha postsovet ölkələrinin ərazi bütövlüyü suverenliyinin, demək, beynəlxalq hüququn da ondan ötrü önəm kəsb etmədiyini ortaya qoyub. Biz də belə bir dövlətdən Dağlıq Qarabağ məsələsində ədalətli vasitəçilik gözləyirik. Bədbəxt erməni də 29 ildir düşünür ki, ruslar Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsinə yardımçı olacaq. Ötən zaman kəsiyi göstərdi ki, Kreml heç öz vassalının da maraqları düşünürmür. O, yalnız öz maraqlarını güdür. Lakin bu maraqları qorumaq getdikcə çətinləşir. Ona görə ki, münaqişələrin həll etmək zamanı çatıb.

"MDB ərazisindəki qanlı münaqişələrdən çıxış yolu hələlik görünmür". Bunu Rusiya prezidenti yanında insan haqları və vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı məsələləri üzrə Şuranın üzvü, tanınmış siyasətçi və publisist İrina Xakamada bildirib ki, Bakıda 10 il əvvəl olub: "Şəhər çox gözəldir, burada müxtəlif xalqların nümayəndələri, hətta ermənilər yaşayırlar. Rus dilinin Azərbaycanca bu dərəcədə inkişaf etməsi yaxşı haldır. Rus dili dövlət dili olmasa da, Bakıda bir növ regional dil rolunda çıxış edir. Bu da Rusiya və Azərbaycan arasında yüksək səviyyəli iqtisadi, mədəni-humanitar əlaqələrin nəticəsidir".

Siyasətçinin fikrinə, münaqişə ölkələrində millətçiliyin qızışdırılması onların həlli məsələsinə yardım etmir. İ.Xakamada bildirib ki, Bakıda 10 il əvvəl olub: "Şəhər çox gözəldir, burada müxtəlif xalqların nümayəndələri, hətta ermənilər yaşayırlar. Rus dilinin Azərbaycanca bu dərəcədə inkişaf etməsi yaxşı haldır. Rus dili dövlət dili olmasa da, Bakıda bir növ regional dil rolunda çıxış edir. Bu da Rusiya və Azərbaycan arasında yüksək səviyyəli iqtisadi, mədəni-humanitar əlaqələrin nəticəsidir".

Xanım Xakamada doğru

2009-2010-cu illərdə Arkadi Dvorkoviçin komandasının tərkibində Putin administrasiyasında işləyib, vergi və pensiya islahatları ilə məşğul olub.

Siyasətçi deyib: "Donetsk və Luqanskda iqtisadi struktur dağılır. Hər şey dağılacaq, insanlar çıxıb gedəcəklər. Mən Dağlıq Qarabağda və Abxaziyanın rayonlarında olmuşam, təsərrüfat əlaqələrinin kəsilməsi nəticəsində bu ərazilərin necə boş qaldığını görmüşəm. "Donetsk və Luqansk xalq respublikaları"nın nəzarətində olan ərazilərdə iqtisadi çöküş 2014-cü ildən başlayıb, blokadanın təbiiq ilə bu, daha da güclənəcək. Bu ərazilər boş qalacaq. Dağlıq Qarabağda mən şəhər görmüşəm ki, indi orada heç kim yoxdur. Bütün bunlar çox kədərli. Donbas rayonlarına gəldikdə mən Kreml üçün yaxşı heç bir gediş görmürəm. Hesab edirəm ki, Kremlin Donbasla bağlı dəqiq planı yoxdur. Lakin həmin ərazilərdə qalan insanları da yaxşı heç nə gözləmir".

Beləcə, Rusiya postsovet məkanındakı münaqişələrin girovuna çevrilməkdədir. Onlardan qurtulmağın yolu isə ilk növbədə Dağlıq Qarabağ ixtilafını nizamlamaqdan keçir.

Son zamanlar sosial şəbəkələrdə sürücülər sığorta sektorunun əməkdaşlarından şikayətlərini bildirirlər. Söhbət avtomobillərini icbari qaydada sığortalayan sürücülərin mobil telefonlarına edilən çoxsaylı zənglərdən gedir. Belə ki, avtomobillərinin icbari sığorta müddətinin bitməsinə az qalan şəxslərin sözlərinə görə, onlara müxtəlif sığorta şirkətlərinin əməkdaşları dayanmadan zəng edərək, əmlaklarını öz şirkətlərində sığorta etdirməyi təklif edirlər.

Bununla bağlı redaksiyamıza da şikayətlər olub. Şikayətçilər bildirirlər ki, bu hal onları narahat edir. Çünki artıq bir gündə xeyli sayda sığorta şirkətinin əməkdaşlarının zənglərindən beziblər. Şikayətçilər bildirirlər ki, hətta eyni şirkətdən belə gün ərzində çoxsaylı zənglər alırlar.

İnsanların şəxsi mobil nömrələrinin şirkətlər tərəfindən necə öyrənilməsinə gəlinə isə ekspertlər bildirirlər ki, sürücülərin şəxsi məlumatları bir neçə yerdə ələ keçə bilər. Birincisi, avtomobillərin icbari sığortası ilə bağlı şəxsi məlumatları icbari Sığorta Bürosunun (İSB) informasiya sisteminə qeyd edilir. Digər tərəfdən, avtomobillərin alqı-satqı prosesində icbari sığorta müqaviləsi də tələb edilir. Avtomobilin alqı-satqısı zamanı notariusda, qeydiyyatda alınanda isə DYP-də icbari sığorta müqaviləsi tələb edilir. Avtomobil sahiblərinin şəxsi məlumatları, o cümlədən mobil nömrələri yalnız bu şəkildə sığorta agentinə və ya satış nümayəndəsinə ötürülə bilər.

Bir məqamı da deyək ki, ekspertlərin sözlərinə görə, ölkədə sığorta şirkətlərinin əksəriyyətinin fəaliyyəti heç də qənaətbəx hesab olunmur. Bunun sığorta şirkətlərindən şika-

yət edənlərin sayından da görülməli olar. Belə ki, 2014-cü ildə dövlət başçısına 738 sığorta ödənişindən imtina halından şikayət ünvanlanıb. 2015-ci ilin ilk 2 ayında isə bu rəqəm 170 olub. Şikayətçilər bildiriblər ki, sığorta şirkətləri ehtiyac olduğu zamanda müxtəlif bəhanələr gətirərək, onlara dəymiş zərərini ödəməkdən boyun qaçırlar.

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan iqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri bildirib ki, əslində sığorta şirkətləri bu kimi reklam və çağırışdan başqa vasitələrdən istifadə edə bilirlər: "Əslində bir çox ölkələrdə oturuşmuş ənənələr var. Yeni insanlar sığorta şirkətləri ilə illərlə əməkdaşlıq edirlər. Nəticədə isə insanın özünün şəxsi həkim, vəkili kimi uzun illərdə əməkdaşlıq etdiyi sığorta şirkəti də olur. Bununla belə, sığorta şirkətləri tərəfindən müştərilərə daimi olaraq müxtəlif təkliflər də təqdim edilir. Azərbaycan da məhz bu cür sistemin oturuşmasına ehtiyac var. Sadəcə olaraq, rəqabətli mühit baxımından bəlkə də yaxşıdır ki, sığorta şirkətləri daha çox müştəri qazanmaq üçün onlara birbaşa müraciət etməyə üstünlük verirlər. Ancaq bu, müştərilərdə müəy-

Sürücüləri canlarından bezdirən sığorta şirkətləri

Avtomobillərinin icbari sığorta müddətinin bitməsinə az qalan şəxslərə müxtəlif sığorta şirkətlərinin əməkdaşları dayanmadan zəng edir

yən narahatçılıq yaradırsa, deməli, bu sistem hələ ki oturmamışdır. Yeni hər bir sığorta şirkəti özünün müştəri bazasını formalaşdırmağa və daimi olaraq həmin müştərilərlə işləməyə öyrəşməyib. Bu, sığorta şirkətlərinin ən zəif cəhətlərindən biridir. Əgər vaxtı-vaxtında daimi müştərilərə əlavə, cəlbədiçi təkliflər etsələr mənə elə gəlir ki, nəticədə hər bir sığorta şirkətinin özünün müştəri bazası yaranacaq. Hələ ki bazarda çaxnaş-

ma var. O mənada ki, dövrüylər azalır. Dövrüylər azaldıqca isə gəlirlər də aşağı düşür. Buna görə də sığorta şirkətləri çalışırlar ki, bu kimi metodlarla əlavə müştəri cəlb etsinlər. Mənə elə gəlir ki, bir müddət sonra artıq müştəri ilə sığorta şirkətləri arasında oturuşmuş münasibət formalaşacaq. Bunun üçün sadəcə olaraq, zamana ehtiyac var. Sığorta şirkətləri də indiki dövrdə əlavə müştəri qazanmağın digər yollarını tapa bil-

mədikləri üçün bu cür müraciətlər edilir. Hazırkı məqamda şirkətlərin reklam aksiyalarına güc vermələri televiziya, saytlar, sosial şəbəkələrdə cəlbədiçi reklam alətlərindən istifadə etmələri, birbaşa zənglərdən daha çox effekt verir.

Ekspert bildirib ki, ölkədə sığorta şirkətləri öz imiclərini də düşünməlidirlər: "Sığorta şirkəti öz imicinin də qeydində qalmalıdır. İstər həkim olsun, istər vəkil və ya sığorta şirkəti, bunların ictimai imicləri çox önəmli rol oynayır. Bəzən şirkətlər illərlə öz adlarına işləyirlər. Bu sistem oturuşmadan sonra isə uzun illər artıq şirkətin adı bəs edir ki, müştəri cəlb etsin. Yeni əsas şərt ki, sığorta şirkəti imic problemini də həll etsin. Vətəndaşda bir fikir formalaşmalıdır ki, sığortaya şəxsi təşəbbüs ilə müraciət etmək vətəndaşın xeyrinədir. Bu alqı oturuşmalıdır ki, vətəndaşlarla şirkətlər arasında normal münasibətlər formalaşsın".

Bəs vətəndaşları zəng edərək narahat edən şirkətlər üçün qanunvericilikdə nə nəzərdə tutulub?

Hüquqşünas Əsəbəl Mustafayev "Yeni Müsavat"a bildirib ki, indiki məqamda onları heç bir cəza gözləmir: "Əgər telefon danışığı zamanı konflikt, kobud ifadə olmayıbsa, o zaman heç bir məsuliyyət nəzərdə tutulmur. Yalnız Cinayət Məcəlləsində və ya İnzibati Xətalər Məcəlləsində nəzərdə tutulan hallarda məsuliyyət yaranır. Məsuliyyətin yaranması üçün o əməl qanunda qadağan edilməlidir. Bizdə zəng açaraq reklam etmək qadağan olunmayıb. Lakin xuliqanlıq qadağan edilib. Əgər telefonla zəng vuraraq xuliqanlıq edirsə, söyüş söyürsə, o zaman məsuliyyətə cəlb olunur. Bütün dünyada var ki, istər satış, istərsə də xidmət şirkətləri bu cür reklamlardan istifadə edirlər. Bu çağırışlar geniş yayılmış haldır".

□ Əli RAİS

"Statistika Komitəsinin rəqəmləri realığı əks etdirmir"

Natiq Cəfəri: "İqtisadiyyatı sağlamlaşdırmaq istəyiriksə, diaqnozu düzgün qoymalıyıq..."

Bu ilin birinci yarısında ölkədə 31 milyard 310.6 milyon manat Ümumi Daxili Məhsul (ÜDM) istehsal edilib. Bu barədə Dövlət Statistika Komitəsinin açıqladığı məlumatda deyilir. Komitənin son rəqəmlərindən görünür ki, ötən ilin birinci yarısı ilə müqayisədə Azərbaycanda ÜDM istehsalında kəskin artım baş verib. Çünki ötən ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycanda 27 milyard manatdan bir qədər artıq dəyər, yaxud 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3.4 faiz az ÜDM istehsalı olmuşdu.

Bu ilin müvafiq dövründə istehsal olunan ÜDM-in nominal dəyəri isə bundan 4.3 milyard manat, yaxud 16 faiz çoxdur. Yaxud 2017-ci ilin birinci yarısında istehsal olunan ÜDM-in nominal həcmi 2015-ci ilin müvafiq dövrünü də üstələyir. ÜDM artımına dair açıqlanan son rəqəmlər Azərbaycan iqtisadiyyatının tənəzzül dövründən çıxdığını deməyə əsas verir.

İqtisadçılar isə hesab edirlər ki, ÜDM-də artım deyil, əksinə, azalma qeydə alınıb. Mövcud rəqəmlər isə sadəcə, dolların manat ifadəsində dəyərinin

artması ilə bağlıdır. Bu səbəbdən ölkəyə daxil olan valyutanın həcmi əvvəlki illərlə müqayisədə azalsa da, manatla ifadədə artım kimi səslənir.

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri ölkədə real iqtisadi durumun DSK-nın məlumatlarından fərqli olduğunu vurğuladı: "Bu, çox optimist rəqəmlərdir, lakin məlumatda ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ÜDM-in hansı səviyyədə olması ilə bağlı ümumi nəticəyə gəlinməyib. Hesablamalar isə göstərir ki, təqribən 1 faizə yaxın azalma müşahidə olunub. Çünki yanvar-may aylarında rəsmi rəqəmlərə görə, ÜDM-in həcmində 0,9 faiz azalma olub, may ayından sonra neftin qiymətində də azalma olduğundan ÜDM-in azalması daha da sürətlənə bilər. Hazırda təqribən 1 faizə yaxın azalma var. Burada isə yanlımlardan istifadə olunur. Ayrı-ayrı sahələr üzrə rəqəmlər göstərilir. Məsələn, qeyri-neft sektoru üzrə ÜDM-də artım olduğu vurğulanır, lakin bu sektorun iqtisadiyyatda payının aşağı olması qeyd olunmur. Qeyri-neft sektorunda 1,7 faiz artım olduğu bildirilir. Ancaq bu, çox aşağı bir göstəricidir. Çünki qeyri-neft sektorunun, ümumiyyətlə, iqtisadiyyatda payı çox aşağıdır. Neft sektorunda isə ümumdaxili məhsulda 6,6 faiz azalma baş verib. Bu çox ciddi bir azalmadır".

İqtisadçı diqqətə çatdırdı ki, ötən ilin müvafiq dövrü ilə

müqayisədə bu il rəqəmlərin bir qədər yaxşılaşmasına təsir edən əsas amil neftin qiymətləri olub: "Keçən ilin ilk 6 ayında Azərbaycan neftinin orta qiyməti təqribən 40-42 dollar civarında idi, bu ilin ilk 6 ayında isə təqribən 50-55 dollar civarında olub. Son bir aydır ki, qiymətlərdə azalma müşahidə olunur. Ancaq neftin qiyməti ötən illə müqayisədə hələ də normaldır. Nə qədər də qərribə səslənsə də, bu statistik göstəricilərə devalvasiyada müsbət təsir edib. Çünki xaricə satılan məhsullar dollarla satılır, sonradan həmin vəsaitlər sonradan ÜDM-də manat ekvivalentində indiki məzənnəyə uyğun olaraq hesablanır və bu da ÜDM-in manatla göstəricilərini yüksəldir".

N.Cəfərinin sözlərinə görə, ötən ilin ÜDM-də azalma daha kəskin olub - 3,8 faiz: "İndi isə azalmanın sürətinin aşağı düşməsinin səbəbi yenə də neftlə bağlıdır. Neftin qiymətləri yüksəldiyi üçün ÜDM-də manat ekvivalentində faiz artıdır. Dövlət Statistika Komitəsi bu cür hesablamalar apararaq insanları sakitləşdirməkdən başqa bir iş görmür. Normal analiz aparılarkən neft sektoru ilə qeyri-neft sektoru-

Natiq Cəfəri

nun bir-birindən ayrılması düzgün deyil. Ümumiyyətlə, dünyada belə bir yanaşma mövcud deyil. Bu, Rusiyadan biza keçmiş pis bir ənənədir. Dünyanın heç bir ölkəsində ümumi iqtisadi göstəricilər hesablanarkən neft və ya qeyri-neft sektoru kimi anlayışlar olmur. Dünyada ən böyük neft ölkələrindən biri ABŞ-dır. Hasilatına görə lider ölkədir. Ancaq bu ölkənin heç bir statistik göstəricilərində ÜDM hesablanarkən "neft" və ya "qeyri-neft" sözlərinə rast gələ bilməzsiniz. Azərbaycanda isə qeyri-neft sektorunda müəyyən irəliləyiş olduğu üçün, bunu sanki bir uğur hekayəsinə çevirməyə çalışırlar. Bu sektorda 1,7 faizlik bir artım olduğunu öne çəkərək, ümumi azalmadan diqqəti yayındırmağa çalışırlar".

İqtisadçının fikrincə, real gəlirlər bölümünə baxdıqda görünür ki, vəziyyət heç də ürəkəçən deyil: "Azərbaycan əhalisinin real gəlirləri bu ilin ilk

6 ayı ərzində 6,7 faiz artıb. Bu artım nominal olaraq hesablanıb. Ancaq realıqda isə gəlirlər azalıb. Çünki rəsmi inflyasiya 14 faizdirsə, inflyasiya nominal artımı obrazlı desək "yeyib", hətta daha da azalmasına səbəb olub. İnsanların alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsinə səbəb olub. Yekun olaraq onu qeyd edim ki, DSK-nın əsas qayəsi və borcu siyasi bəyanatlara bənzər statistik məlumatlar açıqlamaq deyil, ölkədəki iqtisadi proseslərin hansı formada getdiyini, hansı problemlərin olduğunu təsbit etməkdir. İqtisadiyyatda da tədbir olduğu kimi, diaqnostika çox önəmlidir və statistik rəqəmlərin doğruluğu mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanda iqtisadiyyatın sağlamlaşmasını istəyiriksə, diaqnozu düzgün verməliyik. Bu diaqnozda yer alan statistik rəqəmlər siyasilaşmış rəqəmlər deyil, realığı əks etdirən rəqəmlər olmalıdır".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Kiçik məhəllə mağazaları, dar yollar, sovet dövründən qalma köhnə evləri olan qədim Bakı məhəlləsi... Məlumata görə, bu yaşayış massivində sovet dövründə donuz fermaları olub. O zaman ev tikintisinə icazə verilmədiyi üçün əhali həmin fermalarda məskunlaşmağa məcbur olub. Sonradan müstəqillik illərində əhali burada özünə yeni evlər tikib, şərait qurub.

Söhbət Bakının Alatava qəsəbəsindən gedir. "Yeni Müsavat"ın müxbiri olaraq, bu qəsəbəyə baş çəkərək oradakı hazırkı durumu,

insanların yaşayış səviyyəsini, söhküntü ilə bağlı gəzən söhbətlərin nə müxbiri olaraq, bu qəsəbəyə baş çəkərək oradakı hazırkı durumu, Qeyd edək ki, adı söküləcək

Paytaxtın unudulmuş qəsəbəsi - Alatava

Adı "gecəqondular məhəlləsi" kimi çıxan və söküləcək yaşayış əraziləri siyahısında olan qəsəbədə nə məktəb, nə xəstəxana, nə də uşaq bağçası var...

yaşayış əraziləri siyahısında olan Alatava üç hissədən ibarətdir. Sakinlərin dediyinə görə, Alatava "20 Yanvar" metro stansiyasından başlayıb, Tiflis prospektinə qədər olan ərazini əhatə edir. 2013-cü ildə bu qəsəbənin sökülməsi gündəmə gələn zaman Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti əhaliyə 700-800 manatdan kompensasiya təklif edibmiş. Çünki Alatava qəsəbəsinin bir hissəsi magistral yolun yaxınlığında yerləşdiyindən, tez-tez tıxac yaranan yolun genişləndirilməsi üçün həmin evlərin sökülməsi gündəmə imiş. Bu səbəbdən yolun genişləndirilməsi və "İpək yolu" layihəsinin icrasına görə yüzlərlə tikilinin uçurulması nəzərdə tutulmuş. Lakin əhali veriləcək kompensasiyanı narazılıqla qarşılamış və mənzillərinin hər kvadratmetri üçün azı, 1000 manat ödənilməsinə tələb etmişdi. O gündən Alatavada söhküntü məsələsi qeyri-müəyyən müddətə dondurulub. İndi məhəllə ilə maraqlanan da yoxdur...

durmasalar da, gündəlik çörək pullarını çıxarırlar. Əhalinin heyət şəraiti ilə maraqlanıraq. **Geyim əşyaları satan Kifayət Orucova günorta saatları olmasına baxmayaraq cəmi bir cüt corab satdığını deyir, gileyini bizdən gizlətmir:** "Məhəllə mağazasıdır da, ay bala... Hər malın üstünə 5-10 qəpik qoyub satıram. Bu işlə varlanası deyiləm ki. Əsas odur ki, gündəlik çörəkpulumuz çıxsın. İndiki zamanda dolanmaq çətin, val-lah. Onsuz da buraya kənardan müştəri gəlmir. Nə alsam, məhəlləmizin camaatı alır".

Sakinlər qəsəbənin problemlərindən də danışırlar. Onların sözlərinə görə, burada nə məktəb, nə xəstəxana, nə də uşaq bağçası var: "40 ildir ki, bu qəsəbədə yaşayırıq. Alatava əvvəllər daş karxanası olub. Vaxtilə burada yaxşı ziyallılar, həkimlər, mühəndislər, psixoloqlar yetişib. Bizim zamanımızda bir sınıfdan 19 nəfər ali məktəbə daxil olurdu. İndi qəsəbədə məktəb yoxdur. Uşaqlarımız Bilecəri qəsəbəsindəki məktəblərə gedirlər. Sizcə, o şagirdlərdən yüksək nəticəni gözləmək olarmı? Uşaqlarımız mədəniyyət aləmindən kənar qalıb. Bu böyüklükdə qəsəbədə xəstəxana belə yoxdur. Əvvəllər kommunal problemlərimiz çox idi. Su sandan çətinliyimiz

Alatavanın ensiz yolları ilə qəsəbənin içərilərinə doğru irəliləyirik. Hər dalanın qarşısında taxtadan-kartondan düzəldilmiş köhnə meyvə-tərəvəz dükanlarına, geyim mağazalarına, təndirxanalara rast gəlirik. Özlərinin də dediyi kimi, qaz vurub qazan dol-

olurdu. İndi bu problemlərimiz yoxdur. Alatavanın adı gecəqondular məhəlləsi kimi çıxıb. Bu evlər özbaşına tikili sayılırdı. Əvvəl evlər az idi. Sonradan şəhər və rayon camaatı buraya axın etdi. Torpaq ucuz olduğu üçün hamı ev tikdi, sıxlıq yarandı. Bu səbəbdən problemlər daha da qabardı".

Sakinlər Alatavanın sökülməsi ilə bağlı da fikirlərini bildirdilər: "Biz söhküntünün əleyhinə deyilik, hökumətə də hökumətlik eləmək fikrində deyilik. Alatava baxımsız olsa da, strateji baxımdan yaxşı yerdə yerləşir. Şəhərin hər yerinə çıxışımız var. Hamı özünə yaxşı şərait yaradıb. Sizcə, belə bir yerdə mənzillərin hər kvadratmetri üçün 700 manat kompensasiya verilməsi doğrudurmu? Əlbəttə ki,

yox. İki-üç il əvvəl söhküntü söhbəti olanda da etirazımızı bildirdik. Verilən kompensasiya ilə razılaşmadıq, ən azı 1000 manatdan verilməsini tələb etdik. Alatavanın nə zaman söküləcəyi barədə bizə heç nə deməyiblər. Belə də bizə xoşdur, yaşayırıq".

Qəsəbənin sökülüb-sökülməyəcəyi barədə Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin müavini Səməd İslamovun fikirlərini aldıq. O, ərazinin planda olduğunu bildirsə də, bu işlərin nə zaman həyata keçiriləcəyi tarixin belli olmadığını söylədi: "Alatava qəsəbəsində söhküntü işləri barədə bir məlumat yoxdur. Hər hansı bir yeni məlumat olarsa, bu barədə xəbər verəcəyik".

■ **Məğrur MƏRD**
■ **Fotolar müəllifindir**

Qarabağ veteranının mənzili zəbt edilib

Elçin Hüseynov: "20 il davam edən əzablı məhkəmə çəkişməsinin sonu görünür, intihar həddindəyəm"

Qarabağ müharibəsi veteranı Elçin Hüseynov küçələrdə yaşamağa məhkumdur. Onun Bakının Yasamal rayonunda mənzili var. Amma həmin mənzil 1997-ci ildə, atasının yas məclisi günü zəbt olunub. Zəbt edənlər isə Laçından olan köçkünlərdir. E.Hüseynov 4 il düşməne qarşı döyüşüb, 20 ildir ki, evini zəbt etmiş, kirayə verən köçkünlərlə məhkəmələrdə çəkişir. O, başına gələnləri belə nəql edir: "1997-ci ildə atamın yas məclisində idik. Məclis "İnşaatçılar" metro stansiyasının yaxınlığında keçirildi. Məclis bitəndən sonra evimə gəldim. Gördüm ki, mənzilim zəbt olunub, ailəmin əşyalarını çıxarıb çölə töküblər. 2 yaşlı oğlumun paltarlarını da çölə atmışdılar. İndi oğlumun 23 yaşı var. Məhkəmələrə üz tutdum. Əlimdə zəbt edilmiş mənzilimin boşaldılması haqqında məhkəmənin 2 icra vərəqi var. Əvvəllər danışıq deyirdilər ki, mənzilində köçkün məskunlaşıb. Sübutlar var ki, mənzilim məhz zəbt olunub. İzah edirəm ki, məskunlaşma 93-cü ilə qədər olub. Mənim mənzilim faktiki olaraq zəbt olunub".

E.Hüseynov deyir ki, hazırda evsizlik üzündən ailəsi dağıncı durumdadır: "Laçın rayonunun Minkəndindən olan məcburi köçkün Güldəstə Allahverdiyeva 1997-ci ildə mənə məxsus olan Yeni Yasamal 2, bina 10-da yerləşən 44 nömrəli mənzilimin qapılarını sındıraraq ev əşyalarını çölə atmaqla zəbt edib. Halbuki

1997-ci ildə Qarabağ bölgəsindən hər hansı bir qaçqın köçüb olmayıb. Bununla əlaqədar məhkəmə orqanlarına müraciət etməmişəm və məhkəmələr iddiamı təmin edib, zəbt olunmuş mənzilimin boşaldılması, mənə qaytarılması haqqında qərar verib. 20 ildir ki, həmin qətnamələr icra olunmur. Hətta prezidentimizin "Vete-

ranlar haqqında" verdiyi sərəncam da öz müsbət həllini tapmır. Oğlumun evlənmək yaşı da gəlib çatıb. Heyət yoldaşım öz qohumlarının evində, mən isə qardaşımın evində yaşayıram. Qardaşımın evi də plana düşüb, bu gün-sabah sökəcəklər. Bu vaxta qədər dözdürdüm. Artıq qalmağa evim, kirayə ev tutmağa pulum da yoxdur. Mənim evimə yerləşmiş köçkün Güldəstə Allahverdiyevaya Dövlət Proqramı çərçivəsində Müşfiqabad qəsəbəsində mənzil verilib. 2013-də Güldəstə Allahverdiyeva ailəsi ilə birgə mənzilimdən çıxıb və Müşfiqabad qəsəbəsində dövlətin verdiyi mənzilə yerləşib. Amma mənzilimi yenə də mənə qaytarmadılar. Baxmayaraq ki, əlimdə məhkəmələrin yekun qərarları, icra vərəqləri də var. Güldəstə Allahverdiyevanın mənzilimdən çıxardığını biləndən sonra mənzilə

getdim. Gördüm ki, mənzildə başqa bir şəxs yaşayır. Məlum oldu ki, mənzilimi saxta sənədlərlə öz adlarına keçiriblər, üstelik, kirayə veriblər".

E.Hüseynovun sözlərinə görə bundan sonra birinci vitse-prezident müraciət edib və üzvləşdiyi qanunsuzluqlara son qoyulmasını xahiş edib: "Şikayətimə operativ reaksiya verildi. Evimə kirayənişin kimi yerləşdirilən şəxsi oradan çıxarıldı. Amma Güldəstə Allahverdiyeva yenidən mənzilimi zəbt etdi. Ona görə də bir daha vitse-prezidentə üz tutmaq məcburiyyətindəyəm. Hörmətli Mehriban xanıma çatdırmaq istəyirəm ki, ona 13 şikayət məktubu ünvanlanmışam. Mənzilimin geri qaytarılmasında mənə köməklik göstərilmə-

sini xahiş edirəm. 1990-cı ildən 1994-cü ilə qədər Qarabağın bütün cəbhə bölgələrində hərbi əməliyyatlarda yaxından iştirak etmişəm, döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirmişəm. Əfsuslar olsun ki, mənə hiyətə gətirən, boya-başa çətdirən anamı və ailəmin mülkiyyət və yaşamaq hüquqlarını məmur özbaşınalığı, rüşvətxorluq və korrupsiya bataqlığında batan "Qaçkındı" adlanan təşkilatdan və bu təşkilata himayədarlıq edən, da-yaq və arxa duran məhkəmə icraçılarından qoruya bilməmişəm. Bu iki qurum 20 ildir ki, mənim ailəmi mülkiyyət və yaşamaq hüququndan məhrum edir".

E.Hüseynov deyir ki, dəfələrlə bu qurumlara müraciət etdikdə verdikləri cavab bu olub:

"Get, indiyə kimi bu 20 ildə harada yaşamısan, orda da yaşa, dövlət də, qanun da bizim, qanunları da biz idarə edirik, get, hara şikayət edirsən et".

Qarabağ veteranı deyir ki, "Qaçkındı"nın sədri Əli Həsənov verdiyi müsahibələrində məcburi köçkünlərin bir çox bölgələrdə ev-mənzillə təmin olunduğunu açıqlayıb: "Əli Həsənov Binaqədi rayonunda yerləşdirilmiş Laçın rayonundan olan məcburi köçkünlərin tamamilə Müşfiqabad qəsəbəsində ev-mənzillə təmin olunduğunu, bununla da Binaqədi rayonunda məcburi köçkünlərin qalmadığını bildirib. Bəs mənim mənzilim niyə boşaldı? Niyə Əli Həsənovun rəhbərlik etdiyi komitə mənim mənzilimin məsələsinə bu qədər biganədir?"

Ailəmdə 2 ailə var. Qarabağ veteranıyam, işsizəm. Nə vaxta kimi bu iki qurum mənim şəxsi mənzilimi əllərində girov kimi saxlayaraq bu acı həyatı mənim ailəmə yaşadacaqlar?"

E.Hüseynov deyir ki, ötən 20 ildə özünü üzvləşdiyi süründürməçilik onun son həddə qədər bezdirdi: "Köçkünə dövlət ev veribse, həmin evə məskunlaşdırıbsa, mənim zəbt olunmuş evimi də qaytarmadılar. Əlimdə məhkəmələrin 2 icra vərəqi var və nəhayət ki, Azərbaycan dövləti adından çıxarılan məhkəmə qətnamələri icra olunmalıdır. Olunmayacağına, işimizi bilək. Ya gedib güllə atdıqım düşməndən sığınacaq istəməliyəm, ya da intihar etməliyəm. Mənə başqa yol qoymurlar".

■ **E.MƏMMƏDƏLİYEV**

Artıq bir aydan çoxdur ki, çimərlik mövsümü başlayıb. Bakıda yaşayanlar əsasən Xəzər dənizi ətrafındakı çimərliklərə, bölgələrdə məskunlaşanlar isə çaylara, göllərə üz tuturlar. Lakin təəssüf ki, hər il olduğu kimi, bu il də suda boğulma hallarının sayı çoxdur. Acı mənzərə budur ki, vətəndaşlarımız qışda qazdan boğulur, yayda da sudan.

Hər il çimərlik mövsümü başlamazdan öncə müvafiq qurumlar tərəfindən çoxsaylı təbliğatlara, gərəli tədbirlərə baxmayaraq, ölkədə çimərliklərdə boğulanların sayı kifayət qədər olur. Baxmayaraq ki, Azərbaycan ərazisindən Kür və Araz kimi iri çaylar keçir, ölkəmiz Xəzər dənizinin sahilində yerləşir, ancaq hələ də bir çox vətəndaşlarımız su ilə davranmaq vərdişlərinə sahib deyillər. Mütəxəssislər bildirirlər ki, suda boğulma hallarının əksəriyyəti şəxslərin özlərinin günahından baş verir. Məlumatlara görə, suda boğulanların əksəriyyəti ya qadağan olunmuş sahədə çimirlər, ya da suya içkili vəziyyətdə girirlər. Nəticə isə faciə ilə tamamlanır.

Son 3 gündə ölkədə 5 nəfər bu və ya digər səbəbdən suda boğularaq dünyasını dəyişib. Belə ki, ötən günlər ərzində Kür çayının Hacıqabul rayonu ərazisindən keçən hissəsində 43 yaşlı Ağabəy-zadə Bəxtiyar və oğlu 15 yaşlı Fərid boğularaq dünyalarını dəyişiblər. Eləcə də ötən günlər ərzində Qazax rayonunda da iki yaxın qohum boğularaq dünyasını dəyişib. Belə ki, rayonun Dəmirçilər kənd sakini qardaş olan 2007-ci il təvəllüdü Bayramov Nihad Mürsüd oğlu və 2009-cu il təvəllüdü Bayramov Lətif Mürsüd oğlu kəndin ərazisində süni yaradılmış göldə boğulublar. Ötən 3 gün ərzində Saatlıda da bədbəxt hadisə baş verib. Belə ki, rayonun Hacıqasımlı kənd sakini 3 yaşlı Həsənova Familə Bəxtiyar qızı evlərinin həyətinə düşərək boğulub.

Ötən ilin müvafiq dövrünə də diqqət edək. Belə ki, keçən ilin iyul ayında Azərbaycanda bir gündə 7 nəfər dənizdə batmışdı. Çimərlik mövsümü başlayandan iyul ayına qədər isə suda boğulanların sayının 20-ni ötdüyü qeyd olunurdu. Təbii ki, mövsümün sonuna qədər bu rəqəm

bir qədər də artdı və suda boğulanların sayı 30-u keçdi. Statistika görə, ötən ilin iyun ayı ərzində 50 nəfər suda boğulmaq üzrə olan şəxs xilas edilib ki, bunlardan 33 nəfəri nəzarət olunan zonalarda, 17 nəfəri isə qeyri-çimərliklərdə çimənlerdir.

Fövqəladə Hallar Nazirli-

lər aparıldı. Çimərlik mövsümü başlanandan sonra isə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin yuxarıda qeyd etdiyimiz müvafiq qurumu 41 məntəqədə əhalinin təhlükəsizliyinin qorunması üzrə işlərə başladı. Hazırda da qızmar yay günlərində orada əhalinin təhlükəsizliyinin qorunması məqsə-

“Kür sahilində bizim 4 xilasetmə məntəqəmiz var. Bunlar Mingəçevir, Yevlax, Şirvan və Salyandır. İnsanlar gərək qadağan olunmuş yerlərdən, həmçinin nəzarətdən kənar olan qeyri rəsmi çimərliklərdən istifadə etməsinlər və bizim xəbərdarlıqlarımıza riayət etsinlər. Çox tə-

Yayda sudan, qışda qazdan boğulanlar - qorxunc statistika

Oqtay Bayramov: “Çimərlik mövsümü başlanandan 80 nəfər bizim əməkdaşlar tərəfindən xilas edilib”

yinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Oqtay Bayramov “Yeni Müsavat”a boğulanlar və görülən işlərlə bağlı son məlumatları verir: “Fövqəladə Hallar Nazirliyinin kiçik həcmli gəmiləri və Dövlət Sularda Xilasetmə Xidmətinin Xilasetmə və dalğıcı işləri üzrə strukturu iyunun 15-dən 41 xilasetmə nəzarət məntəqəsində əhalinin təhlükəsizliyinin qorunması üçün tədbirlər görüb. Hələ çimərlik mövsümünə hazırlıq dövründə bütün personalın yenidən yoxlanılması, onların təlimi, dəniz kənarında qadağan olunmuş yerlərdə xəbərdarlıq lövhələrinin quraşdırılması, xilasetmə məntəqələrinin ərazi bölgüsünün tam təkmilləşdirilməsi istiqamətində iş-

dilə skuter, katerlərlə gəzintilər aparılır. Eyni zamanda dəniz kənarında da əhali ilə marifləndirici söhbətlər edilir. Dənizdə təhlükəsizlik baxımından xüsusi sədlər də çəkilib ki, insanlar uzağa getməsinlər. Son məlumata görə, çimərlik mövsümü başlanandan nəzarət edilən ərazilərdə 80 nəfər bizim əməkdaşlar tərəfindən xilas edilib. Bundan başqa, Dövlət Sularda Xilasetmə Xidmətinin digər funksiyası da əhalinin istismarında olan qayıqlara, skuterlərə nəzarət həyata keçirilib və bu reydə 10 ədəd icazəsiz, lisenziyasız qayıqlar aşkar olunub. Onlara da qarşı İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun olaraq tədbirlər görülüb. Hazırda da xilasedicilər öz fəaliyyətlərini davam etdirirlər”.

O. Bayramov Kür çayında da xüsusi nəzarət məntəqələrinin olduğunu bildirib:

əssüf ki, bəzi insanlar gedib, bizim nəzarətimizdən kənar, qadağan olunmuş ərazilərdə çimirlər. Təkcə Kür çayında deyil, hətta gedib su kanallarında çimənələr də var. Bu isə onların həyatları üçün təhlükədir. Ötən illərlə müqayisədə boğulanların sayında azalma var. Ancaq qeyd etdiyim boğulmaların hamısı bizim nəzarətimizdən kənar, qadağan olunmuş ərazilərdədir. Rəsmi çimərliklərdə isə 80 nəfər xilas edilib. Xilas olunanlardan da demək olar ki, 90 faizi rəsmi çimərliklərdən istifadə edənlərdir. Qadağan olunmuş ərazilərdə bizim əməkdaşlarımız tərəfindən xüsusi lövhələr quraşdırılıb. Həmin lövhələrdə göstərilib ki, bu ərazilərdə güclü su axını var və ya qayalar təhlükəlidir. Buna baxmayaraq, insanlar gedib həmin yerlərdə çimib, həyatları üçün təhlükə yaradırlar”.

□ Əli RAİS

Bu gün hava necə olacaq?

Azərbaycanda iyulun 20-nə olan hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Milli Hidrometeorologiya Departamentindən “Report”-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında iyulun 20-də hava şəraiti dəyişkən buludlu və yağmursuz olacaq.

Şimal-şərq küləyi gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturu gecə 22-25° isti, gündüz 34-39° isti olacağı gözlənilir. Bakıda gecə 23-25° isti, gündüz 37-39° isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi normadan aşağı 755 mm civə sütunu təşkil edəcək.

Nisbi rütubət 45-55% olacaq.

Abşeron çimərliklərində dəniz suyunun temperaturu Sumqayıt, Novxanı, Pirşağı, Nardaran, Bilgəhdə 26-27°, Zaqulba, Buzovna, Mərdəkan, Şüvəlanda 27-28°, Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda 28-29° isti təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraiti yağmursuz olacaq. Lakin gecə və axşam bəzi dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Şərq küləyi esəcək. Havanın temperaturu gecə 20-25° isti, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə 42° isti, dağlarda gecə 15-20° isti, gündüz 28-33° isti olacağı gözlənilir.

Su anbarında batan 36 yaşlı kişinin meyiti tapılıb

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Böhran Vəziyyətlərində İdarəetmə Mərkəzinə Mingəçevir şəhərində su anbarının ərazisində 1 nəfərin çimərəkən batması barədə məlumat daxil olub.

APA-nın nazirliyin saytına istinadən verdiyi xəbərə görə, Kiçikhəcmli Gəmilərə Nəzarət və Sularda Xilasetmə Dövlət Xidmətinin dalğıcı-xilasediciləri hadisə yerinə cəlb olunaraq, 1981-ci il təvəllüdü Bəhmənov Səxavət Şakir oğlunun cəsədini sudan çıxarıblar. Onun cəsədi aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Yol polisi sürücülərə və avtomobil sahiblərinə müraciət edib

DİN Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi (BDYPİ) Respublika ərazisində havalarnın isti keçməsi ilə əlaqədar sürücülərə və avtomobil sahiblərinə müraciət edib.

BDYPİ-dən APA-ya verilən məlumata görə, müraciətdə bildirilir ki, respublikanın avtomobil yollarında yay mövsümündə baş vermiş yol-nəqliyyat hadisələrinin təhlilinə əsasən qeydə alınmış qəzaların bir çoxu məhz günorta saatlarına təsadüf edir.

“Bunun da əsas səbəblərindən biri sürücülərin isti hava şəraitinin təsiri nəticəsində nəqliyyat vasitəsini idarə edərkən ətrafda cərəyan edən hadisələrə reaksiyalarının azalması, bəzi hallarda isə sükan arxasında yuxuya getmələridir. Qeyd olunanları, eləcə də iyul ayının 23-dək ölkə ərazisində havalarnın isti keçəcəyi, hətta bəzi yerlərdə temperaturun 40 dərəcəyə yüksələcəyi barədə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumatı nəzərə alaraq, Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi sürücülərdən və nəqliyyat vasitələri sahiblərindən xahiş edir ki, özlərinin və sərnişinlərin təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədi ilə günün isti vaxtlarında fərdi nəqliyyat vasitələrindən, xüsusilə soyuducu sistemlərlə təchiz olunmamış, istismar müddəti çox olan köhnə avtomobillərdən mümkün qədər az istifadə etsinlər, uzaq məsafəli səfərlərə çıxmasınlar.

Təxirəsalınmaz hallarda kondisionerli marşrut avtobuslarından istifadəyə üstünlük verilməsi, iqlim şəraitinə uyğun olmayan fərdi minik avtomobillərindən istifadə etmək zərurəti olduğu halda isə yalnız günün nisbətən sərin vaxtlarında istifadə edilməsi tövsiyə olunur”, - deyə müraciət deyilir.

Elan

Nizami rayonu Elşən Süleymanov küçəsi 160E m.48 ünvanında yaşayan İbrahimova Xuraman Lətif qızının adına olan qeydiyyat vəsiqəsi (qeydiyyat nömrəsi - 110603500) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bu gün UEFA Avropa Liqasının II mərhələsində "Zirə", "İnter" və "Qəbələ" növbəti mərhələyə keçmək üçün həlledici oyuna çıxacaq.

"Zirə" Rumıniyanın "Astra" komandasını qəbul edəcək. "İnter" Lüksemburqda "Fola"nın, "Qəbələ" isə Polşada "Yagelloniya"nın qonağı olacaq. Çempionlar Liqasındakı ümidimiz "Qarabağ" III təsnifat mərhələsinə rahat keçsə də, bu gün meydana çıxacaq klublarımız Avroliqada mübarizəni davam etdirmək üçün meydana döyüşməlidirlər.

"Zirə" "Astra" ni keçə bilər, amma...

"Zirə"nin rəqib meydana Rumıniyanın "Astra" klubuna 1:3 hesabı ilə uduzmasına baxmayaraq, növbəti mərhələyə keçmək şansını saxlayır. "Zirə" ilk təsnifat mərhələsində çox yaxşı təsir bağışladı. "Astra" ilə rəqib meydanındakı oyun mənəcə, ciddi mübarizə şəraitində keçmədi və bu, daha çox Rumıniya klubunun işinə yaradı. "Zirə"nin ilk mərhələdə hücum futboluna meyilli olsa da, "Astra" ilə oyunda hesabı bərabərləşdirdikdən sonra heç-heçə haqda daha çox düşündüyü nəzərə çarpdı. Gənc məşqçi Ayxan Abbasovun rəqib meydanında əlverişli hesabı qoruyub saxlamaq istəyi əlbəttə ki, başadüşüldü. "Astra" isə bu taktikadan azsayılı olsa da azarkeşlərinin də dəstəyi sayəsində öz xeyrinə istifadə etməyə çalışdı. İkinci hissənin əvvəlində Alexandru Dandeanın vurduğu qoldan sonra şəxsən bəndənin "Qəbələ"nin oyununa baxmalı oldu. Amma son hissəni təxminən 20-25 dəqiqəsini tam izləmək imkanı oldu ki, "Zirə" sona 15 dəqiqə qalmış daha bir top buraxdı.

"Astra"nın oyunçularının fiziki cəhətdən bu oyuna daha hazırlıqlı olduğunu da qeyd etmək lazımdır. Bu da Rumıniyada çempionata qızğın hazırlıqla (artıq ilk tur keçirilib) əlaqədardır. Azərbaycanda isə milli çempionat başlamayıb, klublar yalnız son həftələr ciddi məşqlərə başlayıblar ki, bunun da mənfi təsiri hiss olunmaqdadır. Yalnız oyundan-oyuna köklənmək o qədər də asan deyil ki, "Zirə"nin uğursuz nəticəsində bu amilin də rolu var. "Astra"nın Rumıniya çempionu, ölkə çempionatının gümüş mükafatçısı, ölkə kubokunun, superkubokunun qalibi olmasını xatırladıqda rəqibin "Zirə"dən çox təcürbətli olduğu göz önünə gəlir. Azarkeşlərin "qara şeytanlar" adlandırdığı "Astra"da xüsusi fərqli oyun görmədik. Amma heyətin "Zirə"dən daha güclü göründüyünü təkcə hesab demir. Yaponiyalı Takayuki, rumıniyalı Budesku və Alibek kimi futbolçular klubu tərk etsə də, yeni transferlər bu boşluğu dolduracaq. Eriko da Silva

"Uçbaşı əjdaha": "Zirə", "İnter" və "Qəbələ" ...

Bu gün meydana çıxacaq klublarımız Avroliqada mübarizəni davam etdirmək üçün meydana döyüşməlidirlər

və Filip Mrzljak "Astra"nın heyətində debüt edirdilər. Həm 27 yaşlı braziliyalı Eriko müdafiə xəttində, 24 yaşlı xorvat Mrzljak yarımmüdafiədə klublarına kömək etməyə çalışdılar. Onların hər ikisi daxili çempionatdan transfer edildiyi üçün komandaya uyğunlaşmaq çətin olmayıb. "Zirə"nin

adını "Astra"nın 2 topluq "canı" var və bunu etmək üçün "Zirə"nin meydana can qoyacağına şübhə yoxdur.

"Qəbələ"nin işi çətin

Hə, "Qəbələ"nin işi çətin dir. Polşa liqası ilə maraqlanmasam da bu ölkənin milli komandası haqda dünya miqyaslı yarışlarda yazmışam.

Polşa milli Almaniya futbolunun "kiçik qardaşdır", təkcə hərədən adları deyil, oyunları da bənzərliyinə görə adını çəşdirir. "Yagelloniya" bu mənada sürpriz etdi, "Qəbələ"yə sonadək layiqli müqavimət göstərdi, hətta ilk hissəni rəqibindən üstün başa vurdu. "Qəbələ" bugünkü oyunun nəticəsindən asılı olmayaraq yaxşı klubdur, hücum futbolu oynayır. Amma klubun heyətində dəyişikliklər var və oturma vaxt aparacaq. Kluba

Saat 21:00-da "Dalğa Arena" başlayacaq qarşılaşmanın baş hakimi Gürcüstan təmsilçisi Giorgi Vadaçkori-

le" üçün oyun daha çətin ola bilər. Amma "Qəbələ"nin rəqib meydanlarda oyunu da yaxşı alınır. Bu gün lap penaltılara sıra gəlsə də, oynamaq və qalib gəlmək "Qəbələ"nin bacaracağı işdir. Fyodr Çernix deyilən kimi varmış, 26 yaşlı Litva millisinin oyunçusu qapımıza qol vurmaya da, top ayağına düşəndə təhlükəli vəziyyət yaratmağa çalışırdı. Yekə cüsesi və uzun saqqalı ilə diqqət cəlb edən irlandiyalı Şeri-

bun maddi sıxıntılar səbəbindən 4 gün əvvəldən Polşaya getməsi işin xeyrinə oldu. Pula qənaət mənasında deyil, oynanılacaq şəhər (Belostok), stadionun havasına girmək mənasında...

"Yagelloniya"nın 22 min azarkeş tutan "Şəhər stadionu" bu gün dolarsa, "Qəbə-

dan da hücumda təhlükəlidir. Görək rəqib meydanında "çərt qoz" olan klub öz meydanında da boy göstərə biləcəkmi? Hər şey "Qəbələ"dən asılıdır...

"Yagelloniya" - "Qəbələ" qarşılaşması bu gecə Bakı vaxtı ilə saat 22:30-da başlayacaq. Oyunu Rumıniyadan

keçərsə, "Qalatasaray" Bakıya gələ bilər. Amma bunun üçün təkcə "İnter"nin qələbəsi heç nəyi həll etmir, İstanbul klubu da öz meydanında İsveçin "Ostersun" klubuna 0:2-lik məğlubiyətin əvəzini çıxmalıdır.

Bu nəzəri hesablamalar doğrularsa, "İnter" "Qalatasaray"la qarşılaşacaq. Maraqlı və

dartışmalı bu oyun... Hələlik isə bu gün növbəti mərhələyə daha yaxın olan "İnter" Lüksemburqdan ən azı bərabər hesabla nail olmalıdır. Klubun baş məşqçisi Zaur Svanadze oyun ərafəsi deyib ki, səfərdə müdafiədə oturmaq fikrində deyillər.

"Cavab görüşü üçün hazırlığımızı tamamlamışıq. Bu gecə səfərə çıxacağıq. Heyətdə zədəli futbolçu yoxdur. Oyunun mahiyyətini yaxşı anlayırıq. Növbəti mərhələyə vəsiqə qazanmaq üçün əlimizdən gələni edəcəyik. Müdafiəyə aludə olmaq fikrində deyilik. Əlbəttə, ilk növbədə qapımızı toxunulmaz saxlamalıyıq. Lakin vuracağımız bir qol həlledici ola bilər" deyərək, baş məşqçi ümidli danışdı. O, "mən də növbəti rəqibimizin "Qalatasaray" olmasını istədim" deyib.

Lüksemburq futbolu yeni-yeni inkişaf etməyə başlayıb. Bu cırdan ölkə klublarının Avropa səviyyəli oyun göstərməsi üçün hələ zaman lazımdır. "İnter" öz meydanında "Miladost"la görüşlərdə fərqli olaraq xüsusi təriflənməsi oyunu ilə seçilmədi, son dəqiqələrdə vurulan "rekaşet qol" olmasaydı, "Fola" bu gün özünü daha güvənli hiss edərdi. Amma "İnter"nin müdafiədə yaxşı oyun göstərməsi sevindiricidir, növbəti mərhələyə ümidi daha da artırır. İlk təsnifat mərhələsində "Miladost"a ümumi hesabda 5 top fərqi ilə qalib gələn klub "Fola" ilə ilk oyunda da qapısının toxunulmazlığını qoruya bildi. "Fola Eş" - "İnter" oyunu bu gün Bakı vaxtı ilə saat 21:30-da başlayacaq. Qarşılaşmanı İtaliyadan olan referi Donatas Rumšas idarə edəcək. Hər üç klubumuza uğurlar...

□ Nazim SABİROĞLU

MUSAVAT

Son səhifə

N 151 (6765) 20 iyul 2017

Banka kolleksiyası yığıb və indi də satır

Britaniyanın 42 yaşlı Bristol şəhər sakini 9 min ədəd pivə bankası yığıb. Bundan sonra isə o, öz kolleksiyasını satacağı ilə bağlı elan verib. Bu barədə 18 iyulda "Metro" xəbər verib. Keçmiş bankir Nik Uest 1975-ci ildən etibarən banka kolleksiyası yığmaqla məşğul olub. Buna səbəb həyat yoldaşının həmin vaxt ona pivə bankaları ilə bağlı kitab hədiyyə etməsi olub. Britaniyalı həmin vaxt müntəzəm olaraq müxtəlif pivələr alıb və onu içərək, boş bankaları yığıb. O, il boyunca 150-dən 200-ə qədər pivə ala bilib.

58 yaşlı Uest heç vaxt metal pivə bankalarını açmayıb ki, onlara xəter dəyməsin. Bankaya iki deşik açılıb ki, Uest pivəni ordan içib. Nəşrin xəbərinə görə, kişi bu hobbisinə on minlərlə funt sterlinq pul xərcləyib. Onun kolleksiyasındakı ən bahalı nümunə isə 1.2 min funt sterlinq (1.6 min dollar) məbləğindədir.

13 iyulda Uest banka hobbisindən əl çəkməyə qərar verib. Onun dediyinə görə, arvadı və uşaqları da banka kolleksiyası ilə məşğul olublar. Britaniyalı öz eksponatlarını satmağa qərar verib. Onun sözlərinə görə, öldüyü halda yaxınları bu kolleksiyadan əziyyət çəkməsin.

Əgər uşağınız kökdürsə...

Amerikalı mütəxəssislər bildiriblər ki, dünyada kök, piylənməyə mübtəla olmuş uşaqların sayı artır. Boston Universitetinin professoru Elsi Taveras bunun səbəblərini böyük qida porsiyaları, balanslaşdırılmamış rasyon, fiziki fəallığın yetərinə olmaması, yanlış yuxu rejimi və valideynlərin gərəkli səviyyədə məlumatlandırılmaması ilə əlaqələndirir. Ekspertlər deyirlər ki, çoxlarmın şüurundakı "kök uşaq sağlam uşaqdır" anlayışı da yanlışdır.

"Valideynlər bilməlidirlər ki, uşağın erkən yaşlarında izafi çəkili olması problemdir. Lakin uşaqlar eynən böyüklər kimi arqlamamalıdır, çünki uşaqlarla böyüklərin orqanizmləri fərqlidir", - Taveras deyir. Uşaq izafi çəkili olarsa, problemi er-

kən yaşlardan həll etməyə başlamalı və "yeniyetmə dəyişiklikləri"ni gözleməmək gərəkdir.

Qorxu filminə baxırsızsa, arıqlayacaqsız...

Florida və Berkli universitetlərinin psixoloqları qorxulu film həvəskarları ilə bağlı yeni fikirlər irəli sürüblər. Onların fikrincə, qorxulu filmlərə baxarkən məmnun olan adamlar özlərini bədbəxt hiss etməyi xoşlayırlar. Belə adamların, sadəcə, qorxmaqdan xoşları gəlir. Xüsusilə də filmin ən dəhşətli məqamları onlara zövq verir. Onlar dəhşətli filmlərə baxmağı sevməyən adamlardan çox fərqlənirlər.

Vaşinqton alimlərinin apardıqları təcrübələr nəticəsində isə məlum olub ki, zorakılıq və dəhşət görüntüləri ilə zəngin filmlər insanlara güclü təsir edir. Döyüş səhnələri ilə dolu olan filmin təsirindən isə qanda antitellər, hormonlar artır. Əslində antitellər təhlükə ilə mübarizə aparmalıdır. Lakin insan filmə baxmaqdan ayrılmaq istəmədiyi üçün orqanizmindəki dəyişikliyə əhəmiyyət vermir və antitellər orqanizmin daxilində təhlükə axtarmağa başlayır və onlara qarşı mübarizəyə qalxır. Adətən dəhşət filmlərində də belə olur.

Londondakı (Britaniya) Vestminster Universitetinin alimlərinin araşdırmalarına əsasən, 90 dəqiqəlik qorxu filmlərinin insan orqanizminə təsiri yarım saat qaçarkən itirilən kaloriyə bərabərdir. Təcrübələr nəticəsində məlum olub ki, qorxulu filmlər insan çəkisinə təsir edir. Belə ki, ani qorxu hissi orqanizmdə adrenalinin artmasına səbəb olur.

Mesajlarına cavab vermədiyi üçün ərindən boşandı

Tayvanın Sincju şəhərində məhkəmə ərindən boşanmağa qərar verən qadının tələbini yerinə yetirib. Məhkəmə iddiasına səbəb qadının messengerdə yazdıqlarına ərinin cavab verməməsi olub. Kişi altı ay müddətində arvadından gələn mesajları oxusa da, ona cavab verməyib. Hətta qadın düşdüyü qəza ilə bağlı mütaliçəyə başlaması mesajına da dərhal cavab ala bilməyib. Əri tərəfindən yeganə mesaj isə bir neçə həftə sonra gəlib. Kişi qəzadan bir neçə həftə sonra qısa şəkildə itləri və məktubu alması ilə bağlı cavab yazıb.

Qadın eyni zamanda kişinin stabil maaşının olmaması və qohumlarının pis münasibəti ilə bağlı şikayətlərinə. Amma kişinin onun məktublarına, mesajlarına cavab verməməsi bardağı daşıran son damla olub. Bu da onların boşanmasına gətirib çıxarıb. Ər isə məhkəmə prosesinə qatılmayıb. Eyni zamanda məhkəmə tərəfindən göndərilən çağırışa da cavab verməyib. Məhkəmə onun məhkəməyə gəlməsinə baxmayaraq, boşanma qərarı çıxarıb.

2016-cı ildə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində bir kişi öz arvadını ilk dəfə makiyajsız gördüyü üçün məhkəməyə müraciət edib.

QOÇ - İmkan daxilində oturmaq işlərdən uzaqlaşmalı, səyyar fəaliyyətlə məşğul olmalısınız. Qarşılıqlı münasibətlərdə isə hər şey ürəyinizcə olacaq. Vaxt tapıb təbiət qoynuna da çıxın.

BUGA - Səhhətinizdəki nasazlığa dözə bilsəniz, bu təqvimin ümumi çaraları ürəyinizcə olacaq. Hətta nahar ərəfəsində şəxsi büdcənizdə artım da gözlənilir. Gün şüasında çox durmayın.

ƏKİZLƏR - Zodiak işarələri arasında yeni işlərə başlamaq üçün bu gün daha çox sizin bəxtiniz gətirə bilər. Nəzərə alın ki, bu gündən etibarən uzun müddət qarşınızda siper olan qapılar açılacaq.

XƏRÇƏNG - Bir tərəfdən səhhətinizdəki nasazlıq, digər tərəfdən işlərinizin ləng inkişafı sizdə çətinlik yarada bilər. Özünüzü itirməyin. Sövdələşmələrdə risk etməyə dəyməz.

ŞİR - Əməkdaşlıq zəminində bəxtiniz gətirə bilər. Çünki ulduzların düzümü istənilən sövdələşmədən xeyir qazanacağınızı bəyan edir. Xüsusən də günün ikinci yarısı sürprizləriniz olacaq.

QIZ - Qaynar iyulun bu təqvimində hamıdan şanslı olacağınız gözlənilir. Varlanma ehtimalınız da var. Amma uzaq səfərlərə çıxmaq üçün əlverişli ərəfə deyil. Axşam qonaq getmək olar.

TƏRƏZİ - Yalnız maliyyə işlərinizdə müəyyən geriləmə mümkündür. Qalan məsələlərdə isə sevinci məqamlarınız çox olacaq. Qohum-qonşularla, eləcə də həmkarlarınızla mehriban olun.

ƏQRƏB - Dəstəyə ehtiyacınızın olduğunu nəzərə alan ulduzlar bu gün sizə kömək göstərəcək. Öz növbənizdə siz də aktivlik göstərməlisiniz. Saat 14-dən sonra daha cəsarətli addımlar atın.

OXATAN - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə ehtiyatlı olmalısınız. Bir məsələdə deyilmişdən, "soyuq su da dodağınızı yandıra bilər". Bunun üçün ilk növbədə riskli hərəkətlərdən, tələsik qərarlardan uzaq olun.

OĞLAQ - Müəyyən məziyyətlərinə görə gərgin gündür. Az qala hər tərəfdən sizə maneələr olacaq. Özünüzdə təpər tapıb hər havaya oynamayın. Saat 15-dən sonra vəziyyətiniz sabitləşəcək.

SÜTÖKƏN - Çıxardığınız hər bir qərarı dəfələrlə götür-qoy edin. Yanlışlığa yol verməyin. İlk növbədə nüfuzunuzu qoruyun. Astroloji göstəricilər yeni ideyalara yiyələnməyinizdən xəbər verir.

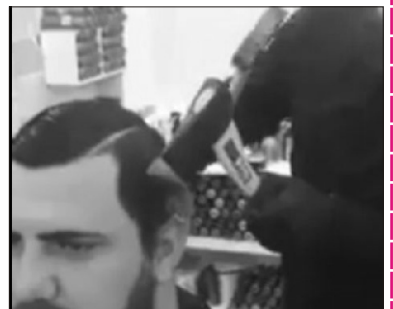

BALİQLAR - Havaların qaynarlaşması sizin üçün o qədər də səmərəli deyil. Bu səbəbdən diqqətli və alicənab olmalısınız. Yeni təkliflər aldığınız təqdirdə imtina etməyə tələsməməlisiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Müştərilərin saçını çəki və balta ilə kəsir

Braziliyanın Seylandiya şəhərində saç ustası çəki və baltadan istifadə edir. İş prosesində çəkilən videoyazı artıq saç ustasının mikrobloqunda, ardınca isə internetdə yayılıb. Rollik artıq 230 layk və 280 retweet yığıb. Saç ustasının adı açıqlanmasa da, xeyli populyarlaşıb. Məlum olub ki, bu günə qədər bu üsulla saç kəsən usta demək olar ki, olmayıb. Ona görə də bunu bir yenilik hesab edirlər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisenzia N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.